

Ziemia Suska 5/99 maj 1999

Spis treści:

- Woźniak Barbara: *Otwarcie hali sportowej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.1/4.
- MK MOK: *MISS Ziemi Suskiej wybrana*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.1/17/18/19.
- Marszałek Województwa Małopolskiego: *Jan Paweł II w Polsce*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.1.
- Brak podpisu: *Wiadomości z Ratusza*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.2/3.
- Brak podpisu: *Z prac zarządu miasta*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.3.
- Pająk Andrzej: *Województwo Małopolskie może liczyć na wkład Powiatu Suskiego w rozwój społeczno-gospodarczy regionu*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.5.
- Woźniak Tadeusz: *Rozbudowa cmentarza w Suchej Beskidzkiej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.5.
- Brak podpisu: *Przykład godny naśladowania*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.5.
- Brak podpisu: *Podziękowanie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.5.
- Leś. M.: *Walne zebranie Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.6.
- Urbaniec Andrzej: *Sukces w finale*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.6.
- Woźniak B.: *W 110 rocznicę urodzin patrona*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.7.
- Redakcja: *Kontrola kompleksowa Inspekcji Handlowej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.7.
- Bernacik Katarzyna: *Rak piersi-czy możemy się przed nim bronić?* „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.8/9.
- Brak podpisu: *Sprostowanie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.9.
- Burmistrz Miasta: *Na ślubnym kobiercu*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.10.
- Roman. A.: *Wiadomości z USC*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.10.
- Patera Bogusław: *998*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.10.
- Przerywacz Małgorzata: *997*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.
- Przerywacz Józef: *Policja informuje*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.11.
- Kuchcicki Jerzy: *O lesie i starych drzewach*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.12.
- Leś. M.: *Co nowego w jedyńce*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.13.
- Leś. M.: *Słowacki w liceum*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.13.
- Brak podpisu: *Złote myśli*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.13.
- Surzyn Kazimierz: *208 rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.14/15.
- Kudzia Katarzyna: *Trzeci Maj*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.15.
- Gancarczyk Joanna: *Symbol polskiej wiosny*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.15.
- Gąsiorek Małgorzata: *Wielkie święto...* „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.16.
- Elżbięciak Izabela: *Konstytucja 3 Maja*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.16.
- Pławna Paulina: *Majowa Konstytucja*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.16.
- Rzepa Sylwia: *Majowa Jutrzenka*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.16.
- Samorząd kl. III b LO w Suchej Beskidzkiej: *Liceum Ogólnokształcące z pomocą dla Kosowian*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.16.
- Brak podpisu: *Złote myśli*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.16.
- J.K.: *Prezentacje szkół średnich Powiatu Suskiego*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.17.
- GALERIA SZTUKI-ZAMEK: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.17.
- Harasimczyk Jerzy Henryk: *Wspomnienie pośmiertne o Józefie Stopie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.20/21.

Brak podpisu: *lek. med. Leon Boni*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.22.

Leśniakiewicz Marcin: *Z dziejów suskiego wędkarstwa 1879-1999*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.22/23.

Brak podpisu: *Z życia koła PZW w Suchej Beskidzkiej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.23.

Brak podpisu: *Komunikat*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.23.

Głuch Elżbieta: *Zamierzany zakres prac remontowo-konserwatorskich dla zespołu zamkowo-parkowego*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.24.

MBP: *Suskie spotkania z literaturą regionalną*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.24.

Cholewka Aleksandra: *Wystawa ogrodnicza*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.24/25.

Brak podpisu: *II konkurs na najpiękniejszy ukwiecony balkon i ogród przydomowy (działkowy)*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.25.

Brak podpisu: *Wiosna w wierszach młodych poetów*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.26/27

Albatros Dwa: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.27.

Brak podpisu: *Komunikat Końcowy VI Rajdu Ziemi Suskiej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.28/29/36.

Brak podpisu: *Apel*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.30.

Stopa Katarzyna: *Listy do redakcji*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.30.

Dyrekcja ZS ogólnokształcących w Suchej Beskidzkiej: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.30.

Spółeczna Szkoła Podstawowa w Suchej Beskidzkiej: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.31.

Brak podpisu: *Wykaz*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.31.

Siwiec Andrzej: *Obwieszczenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.31.

BUDOMAT: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.32.

STANDARD: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.33.

Gierat Zbigniew: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.34.

Policealna Szkoła Zawodowa: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.34.

Czaja Magdalena: *AMPLICO LIFE Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.34.

Drabicki Krzysztof: *AMPLICO LIFE Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.34.

GABINET LEKARSKI: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.34.

Brak podpisu: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.34.

Redakcja: *Życzenia*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.35.

Brak podpisu: *Krzyżówka*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.35.

Brak podpisu: *Przysłowia*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.35.

Brak podpisu: *Zagadki*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.35.

Miejska Biblioteka Publiczna Filia-Role: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 05/99, s.35.

ZIEMIA SUSKA

MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY

NR 5/99 (47) ISSN 1425 087 X

Rok V

maj 1999 r.

Cena 1,50 zł

Nr rejestru 169

OTWARCIE HALI SPORTOWEJ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

7 maja odbyło się uroczyste otwarcie hali sportowej przy Zespole Szkół Zawodowych im. Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej. Uroczystość rozpoczęła się Mszą świętą, którą koncelebrował Ksiądz Kardynał Franciszek Macharski Metropolita Krakowski. W słowach skierowanych do zebranych wiernych podkreślił jak ważną rolę społeczną odgrywa młodzież w budowaniu oraz kształtowaniu przyszłego społeczeństwa i to właśnie poprzez odpowiednie postawy moralne, których prawdziwe źródło tkwi w wychowawczej roli rodziny i szkoły. Stworzenie odpowiednich warunków, jak w tym wypadku wybudowanie obiektu sportowego, jest wyrazem propagowania wartości, których wymowa świadczyć może o ogromnym zaangażowaniu tych wszystkich, którym nie obce są takie idee jak ogólne dobro społeczne, rozwój i wzrastanie w poczuciu odpowiedzialności.

cd. na str. 4

**"Miss Ziemi Suskiej" -
wybrana !**

patrz strona 17

Jan Paweł II w Polsce

APEL MARSZAŁKA
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

SZANOWNI PAŃSTWO
STAROSTOWIE, WÓJTOWIE,
BURMISTRZOWIE I PREZYDENCI,
RADNI, DZIAŁACZE I PRACOWNICY SAMORZĄDOWI,
WSZYSCY MIESZKAŃCY
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

W dniach 14-17 czerwca 1999 r. będziemy gościć na ziemi małopolskiej Jego Świątobliwość Umiłowanego Ojca Świętego Jana Pawła II, największego z Polaków, największego z Małopolan, Namiestnika Chrystusa Na Ziemi.

Miejscem narodzin i wychowania Karola Wojtyły były bowiem Wadowice, miejscem duchowego wzrastania, doskonalenia, a potem duszpasterzowania i kierowania Archidiecezją był Kraków. Ścieżki duszpasterskie i szlaki pielgrzymie wiodły księdza, biskupa, arcybiskupa Karola Wojtyłę, papieża Jana Pawła II, Piotra Naszych Czasów poprzez Małopolskę.

W Swym pielgrzymim trudzie przybędzie, aby wprowadzić nas w Drugie Tysiąclecie Biskupstwa Krakowskiego i Trzecie Tysiąclecie Chrześcijaństwa.

To wielki dar, że właśnie nas ogarnia ten przełom dziejów, że umacnia nas duchowo w tym czasie Rodak z Małopolski. Przygotujmy się jak najlepiej i otwórzmy na to wielkie działanie Dobra.

Pragnę zwrócić się z Wami, Państwo Starostowie, Wójtowie, Burmistrzowie i Prezydenci, a zarazem przez Was do Wszystkich Mieszkańców Małopolski o pełny udział w spotkaniach z Ojcem Świętym. Jako władze samorządowe uczynimy wszystko, aby dzieci, młodzież, dorośli, niepełnosprawni, mogli uczestniczyć w spotkaniach z Janem Pawłem II. Spotkania te w Małopolsce odbywać się bowiem będą w dni powszednie. Niech 15 czerwca 1999 r. dla Krakowa i okolicy, a 16 czerwca 1999 r. dla Wadowic i Starego Sącza staną się rzeczywiście dniami świątecznymi.

Wyrażam zarazem przekonanie, iż jako samorządowcy Małopolski spotkamy się 15 czerwca 1999 r. w sektorze samorządowym na krakowskich Błoniach.

Niech Małopolska przeżyje ten czas przełomu w jedności z Największym Małopolaninem, z Jego Apostolskim Błogosławieństwem.

Marszałek Województwa Małopolskiego

Wiadomości z Ratusza

27 kwietnia 1999 r. Przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Lichosyt otworzył kolejną, VII Sesję Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej, w której w porządku obrad znalazły się ważne dla władz miasta punkty dotyczące oceny wykonania budżetu Gminy w 1998 roku i udzielenia absolutorium dla Zarządu Miasta. W tym temacie głos zabrał Tomasz Maciejowski - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej przedstawiając Radnym sprawozdanie Komisji Rewizyjnej RM w Suchej Beskidzkiej z przeprowadzonych prac kontrolnych w sprawozdaniu, w którym zawarto co następuje:

SPRAWOZDANIE

Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Suchej Beskidzkiej z przeprowadzonych prac kontrolnych związanych z rozpatrzeniem sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Sucha Beskidzka za 1998 r.

Komisja przeprowadziła kontrolę w dniach 18, 24, 26 i 30 marca 1999 r. w pełnym składzie osobowym.

I.

Budżet Gminy na rok 1998 został zrealizowany następująco:

- dochody ogółem wykonano w wysokości 11.310.508 zł. tj. 105 % w stosunku do założeń planowanych po zmianach, które wynosiły 10.789.693 zł., natomiast w stosunku do planu zatwierdzonego w dniu 30 grudnia 1997 r. na zł. 9.148.793 były wyższe o 1.640.900 zł.
- wydatki ogółem w wysokości 10.575.549 zł. tj. 99% w stosunku do założeń planowanych po zmianach, natomiast w stosunku do planu zatwierdzonego w dniu 30 grudnia 1997 r. na 8.812.742 były wyższe o 1.910.126 zł.

Stan środków do wykorzystania w 1999r. wynosi 668.134 zł.

Zmiany w trakcie realizacji planu budżetu Gminy w 1998 r. dokonane zostały Uchwałami przez Radę Miejską oraz Zarząd Miasta (na podstawie art. 38 a ust. 2 Prawa budżetowego), co zostało uwzględnione w sprawozdaniu z wykonania budżetu.

Komisja dokonała sprawdzenia uchwał wprowadzających zmiany do budżetu Gminy i nie wnosi uwag.

1/ Realizacja planu dochodów.

W związku z analizą dochodów Gminy w dziale 70 „Gospodarka Komunalna”, stwierdzono 100% wykonania w stosunku do założeń planowanych.

W dziale 74 „Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne” założenia planowe wykonano w 128 %.

Sprawdzono przypisy podatkowe na 1998 r. oraz zaległości z tytułu dzierżaw terenu (§ 33). Ustalono zaległości w wysokości 9.325,60 zł.

W wyniku analizy przedstawionej informacji przez referat Gospodarki Gruntami i Rolnictwa Urzędu o zaległościach z tytułu dzierżawy i użytkowania wieczystego gruntów za rok 1998, Komisja stwierdziła, że na dzień kontroli tj. 24 marca 1999 r. zaległości spłaciło 8 osób na kwotę 6.425,94 zł.

Analizując dochody w rozdziale 7552 § 42 - „wpływy z usług, czynsze lokali mieszkalnych i użytkowych” ustalono, że zrealizowano je w 126%.

Przypisy na rok 1998 wynosiły 535.000 zł. + zaległości z 1997 r. w wysokości 54.777,66 zł., co stanowi razem kwotę 589.777,66 zł. Kwota zaległości z tytułu czynszów na dzień 31 grudnia 1998 r. wynosi 79.496,86 zł. i jest wyższa o 45% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 1997 r.

Komisja zapoznała się z informacją Referatu Lokalowego Urzędu, sporządzoną jako wyjaśnienie do sprawozdania finansowego za 1998 r. dotycząca wpływów, zaległości i umorzeń w 1998 r. z tytułu wynajmu lokali użytkowych oraz czynszu za lokale mieszkalne.

Stwierdziła, że działanie Referatu w zakresie dochodzenia spłat w/w należności są prawidłowe i bieżąco analizowane.

Wzrost zaległości w porównaniu do roku poprzedniego wynika z pogarszającego się stanu ekonomicznego mieszkańców oraz uchylania się od płatności większości dłużników.

W rozdziale 7552 & 64 - „opłaty za użytkowanie wieczyste” plan został wykonany w 159%. W wyniku analizy zaległości stwierdzono, iż wynoszą one 814,47 zł.

Dział 90 - „dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych osób nie posiadających osobowości prawnej” zrealizowano w 102%.

Komisja zapoznała się z dodatkowymi informacjami w zakresie realizacji podatków za 1998 r., sporządzonymi przez Referat Finansowy, w których podane zostały dokładne informacje dotyczące zaległości z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych, osób fizycznych, podatku rolnego, leśnego oraz od środków transportowych. Ogółem zaległości na dzień 31 grudnia 1998 r. wynosiły 51.078 zł.

Analizowano umorzenia i zaniechania w w/w podatkach, nie wnosząc uwag co do ich zasadności.

Rozdział 9015 „udział w podatkach” - dochody zrealizowano w 107%, a w § 16 „podatek dochodowy od osób prawnych” w 138%.

Wszystkie zadania zlecone i powierzone Gminie przedstawione na str. 45 sprawozdania zostały zrealizowane w 100%.

2/ Realizacja planu wydatków.

Realizacja wydatków Gminy w budżecie 1998 r. ukształtowała się na poziomie 99%. Na plan 10.722.868 zł. zrealizowano 10.575.549 zł. tj. 147.319 zł. mniej niż planowano.

Przedstawiony materiał informacyjny w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 1998 rok dotyczący wydatków (od str. 17 sprawozdania) czytelnie przedstawia poniesione wydatki w stosunku do założeń planowanych i Komisja nie wnosi żadnych zastrzeżeń.

3/ W wyniku analizy sprawozdań za rok 1998 zakładów budżetowych - Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości i niezgodności.

4/ W wyniku sprawdzenia danych wykazanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 1998 r. ze sprawozdaniami statystycznymi Rb-27, Rb-28, Rb-50 — Komisja stwierdziła zgodność danych i nie wniosła uwag.

II.

Po dokonaniu kontroli opisanych powyżej zagadnień budżetu Gminy Sucha Beskidzka za 1998 r. w dniu 30 marca br. Komisja Rewizyjna podsumowała wyniki przeprowadzonej kontroli.

Stwierdziła, że sprawozdanie sporządzone jest zgodnie z prawem budżetowym, czytelnie i prawidłowo odzwierciedla realizację planowanych dochodów i wydatków budżetowych w kontekście zrealizowanych zadań gospodarczych.

W związku z tym opiniuje pozytywnie wykonanie budżetu Gminy za rok 1998 i występuje z wnioskiem do Rady Miejskiej o udzielenie z tego tytułu absolutorium dla Zarządu Miasta.

Wniosek podjęto jednogłośnie w składzie:

1. Tomasz Maciejowski - Przewodniczący Komisji
2. Jan Siwec - Z-ca Przewodniczącego Komisji
3. Mieczysław Hudziak - Członek Komisji
4. Jan Michaś - Członek Komisji

Sucha Beskidzka, 30 marca 1999 r.

Z kolei Skarbnik Gminy Halina Koziol przedstawiła Radnym stanowisko Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej, który uchwałą z 14 kwietnia 1999 r. pozytywnie zaopiniował wykonanie budżetu gminy Sucha Beskidzka za 1998 rok. Również przedłożony przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej wniosek o udzielenie absolutorium dla Zarządu Miasta z tytułu wykonania budżetu za 1998 r. został pozytywnie zaopiniowany przez Skład Orzekający RIO uchwałą z dnia 14 kwietnia.

Skarbnik Gminy poinformowała również Wysoką Radę o pozytywnej ocenie Sprawozdania przez wszystkie Komisje Rady Miejskiej. Obradujący w pełnym składzie Radni po zapoznaniu się z opiniami Komisji Rewizyjnej RM i Regionalnej Izby Obrachunkowej przyjęli sprawozdanie z wykonania budżetu i jednogłośnie udzieliли absolutorium Zarządowi Miasta za 1998 rok. Przewodniczący Rady Miejskiej pogratulował Burmistrzowi wyników głosowania. Andrzej Siwec w imieniu swoim i członków Zarządu Miasta serdecznie podziękował Wysokiej Radzie za udzielenie absolutorium. Podkreślił, że sesja absolutoryjna jest najważniejszą sesją w ciągu całego roku, ona niejako wieńczy dzieło i jest podsumowaniem całorocznej działalności.

Dzisiaj Zarząd Miasta otrzymał absolutorium jednogłośnie. Są to przypadki powiedzialbym pomimo wszystko rzadkie - mówił Burmistrz - Drugą taką ważną sesją jest uchwalenie budżetu, ale uważam, że ta sesja jest jednak najważniejsza. Ja osobiście bardzo się z tego cieszę i ten dzisiejszy dzień na pewno jest jednym z jaśniejszych w ciągu roku, jakie przeżywam w pracy z Radą. Bardzo serdecznie jeszcze raz dziękuję.

Radni dokonali na Sesji częściowego podziału nadwyżki budżetowej przeznaczając kwotę 156.000 zł na wykup gruntów, podziały geodezyjne i akty notarialne przy ul. Błądzonka-Barczyczaki pod Geotermię, kwotę 250.000 zł na remonty i utrzymanie dróg na terenie miasta oraz kwotę 150.000 na likwidację szkód powodziowych w ciągu byłej drogi wojewódzkiej - Zasypanica. Postanowiono również z dochodów z dzierżawy parkingu przeznaczyć kwotę 20.000 zł na potrzeby remontowe MKKS „Babia Góra”. Na Sesji wyłoniono również przedstawiciela do składu Rady Społecznej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej, którym została radna Barbara Sochacka, oraz powołano Tomasza Maciejowskiego do składu osobowego Rady Społecznej Miejskiej Przychodni Zdrowia w Suchej Beskidzkiej.

Uchwałą Rady Miejskiej zatwierdzono plan pracy Zarządu Miasta na 1999 rok oraz przyjęto informację o sytuacji Miejskiej Przychodni Zdrowia w Suchej Beskidzkiej w aspekcie zmian związanych z reformą w służbie zdrowia, którą przedstawiła Ewa Krzeszowiak, p.o. Kierownika MPZ.

Z PRAC ZARZĄDU MIASTA

● Zarząd Miasta uchwałą z dnia 15 kwietnia 1999 r. powierzył mgr Elżbicie Matejko stanowisko Dyrektora Publicznego Gimnazjum w Suchej Beskidzkiej na okres dwóch lat szkolnych tj. od 01.09.1999 r. do 31.08.2001 r.

● Wniosek grupy Radnych z osiedli Na Stawach i Beskidzkiego w sprawie adoptowania budynku komunalnego zajętego obecnie przez ELDOM na świetlicę środowiskową spotkał się z aprobatą wszystkich członków Zarządu Miasta. Na wspólnym spotkaniu Zarządu Miasta z wnioskodawcami ustalono, że w celu uruchomienia świetlicy środowiskowej z programem socjoterapeutycznym należy opracować docelowy program realizacji tego zadania z rozłożeniem na okres kadencji Rady Miejskiej. Natomiast środki finansowe w roku bieżącym pochodzić będą tylko z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Postanowiono również zwrócić się z prośbą do Starosty Suskiego o ewentualną partycypację w kosztach uruchomienia tej placówki.

W pierwszej kolejności zlecone zostanie zbadanie stanu technicznego budynku. Realizatorzy zadania liczyć mogą na pomoc merytoryczną Burmistrza Miasta mgr. Andrzeja Siwca i Marii Chmiel, Przewodniczącej Komisji II RM. Koordynatorem całości zadania będzie Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dokumentację przygotowuje Referat Rozwoju Miasta.

● Zarząd Miasta pozytywnie zaopiniował działania członków Programu Prewencyjnego „Bezpieczne Miasto”, którzy na spotkaniu w dniu 18.03 przedstawiли wiele wniosków, mających na celu poprawę bezpieczeństwa w naszym mieście.

Zarząd skierował realizację powyższych wniosków odpowiednim służbom i tak:

- celem poprawy bezpieczeństwa na ulicach: Zielonej i Gospodarczej założone zostaną proggi zwalniające,
- dla poprawy bezpieczeństwa rowerzystów oznakowana zostanie ścieżka rowerowa przy chodniku dla pieszych wzdłuż ulicy Mickiewicza, na odcinku od Dworca PKP do budynku Sądu,
- Straż Miejska w porozumieniu z Policją zwiększy ilość kontroli w rejonie ogródków działkowych,
- właściciele garaży na terenie potartacznym obok Osiedla Na Stawach zostaną zobowiązani do umieszczenia na zewnętrznej stronie obiektu numeru ewidencyjnego,
- ze środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w placówkach handlowych udzielona zostanie pomoc finansowa dla świetlicy socjoterapeutycznej przy Szkole Podstawowej nr 1.

● Postanowiono również wspólnymi siłami Urzędu Miejskiego i Dyrekcji Szkół opracować długofalowy program w zakresie profilaktyki i bezpieczeństwa młodzieży. Zobowiązano również Dyrekcję Szkół Podstawowych i Gimnazjów do opracowania programu mającego na celu aktywizację rodziców w procesie wychowawczym szkoły.

● Członkowie Programu Prewencyjnego „Bezpieczne Miasto”, którym przewodniczy Adam Bałos, postanowili nadal korzystać z pomocy mediów lokalnych w celu informowania społeczeństwa o zasadach bezpieczeństwa i realizacji tego programu. Wnioskują także o zorganizowanie na terenie miasta całodobowego parkingu strzeżonego oraz o przeprowadzenie przynajmniej jednorazowej akcji, mającej za zadanie sprawdzenie (wylegitymowanie) nieletniej młodzieży, przebywającej w lokalach gastronomicznych po godzinie 22-giej. O wynikach kontroli poinformowana byłaby Dyrekcja danej szkoły, a także rodzice.

OTWARCIE HALI SPORTOWEJ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

cd. ze str.1

Przed wejściem do hali sportowej nastąpiło przecięcie wstęgi, którego dokonali Ks. Kardynał Franciszek Macharski, Wiktor Krebok - Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki w Warszawie, Marek Nawara - Marszałek Województwa Małopolskiego, Andrzej Pająk - Starosta Suski i Andrzej Siwiec - Burmistrz Miasta.

Ksiądz Kardynał wraz z zaproszonymi gośćmi dokonał poświęcenia obiektu, by ten dobrze pełnił swoją rolę jak najlepiej służąc obecnym i przyszłym pokoleniom.

Obok wymienionych gości, którzy dokonali oficjalnego przecięcia wstęgi, uroczystość otwarcia obiektu zaszczytli swoją obecnością: Andrzej Sasuła - Wicemarszałek Województwa Małopolskiego, Jerzy Lackowski - Kurator Oświaty w Krakowie, Tadeusz MękarSKI - Dyrektor Oddziału Małopolskiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Stanisław Handerek - Członek Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Zbigniew KolecKI - Wicestarosta Suski, Zdzisław Najder - Przewodniczący Rady Powiatu Suskiego, Stanisław Lichosyt - Przewodniczący Rady Miasta w Suchej Beskidzkiej oraz Członkowie Zarządu Miasta w Suchej Beskidzkiej i Rady Powiatu Suskiego, Ks. Proboszcz Stanisław Kania oraz dyrektorzy placówek oświatowych. Byli także nauczyciele, młodzież i wielu innych. Wszystkich serdecznie powitał dr Czesław Haliżak - Dyrektor ZSZ im. W. Goetla Następnie Dyrektor przedstawił historię budowy hali sportowej dziękując wszystkim tym, którzy przyczynili się do jej powstania wymieniając Andrzeja Wągla - byłego dyrektora ZSZ, który zaplanował budowę obiektu, Wacława Kuliga - byłego radnego, którego propozycja wybudowania hali sportowej z pełnowymiarowymi boiskami sportowymi została przyjęta przez Radę Miejską w Suchej Beskidzkiej, Wojewodę Bielskiego, który dofinansowywał inwestycję ze środków przydzielonych przez Urząd Kultury Fizycznej, Urząd Kuratora Bielskiego, od którego wpłynęły najwyższe dotacje finansowe, a także Radę Miejską z Suchej Beskidzkiej, Fabrykę Osłonek Białkowskich z Białki, Samorządy okolicznych Gmin, prywatnych sponsorów, panią Ewę Oleszczak oraz wykonawców. Ogólnie cały koszt inwestycji wyniósł 3 miliony nowych złotych!

List do Dyrekcji Szkoły skierował nieobecny na uroczystości Minister Jerzy Widzyk - szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie, w którym pogratulował wybudowania tak wspaniałego obiektu sportowego a co za tym idzie - doskonałej organizacji inwestycji. Pan Marek Nawara - Marszałek Województwa Małopolskiego złożył najlepsze życzenia młodzieży szkolnej gratulując posiadania wspaniałego obiektu sportowego, a Kurator Jerzy Lackowski podkreślił ogromny wkład i zaangażowanie Szkoły i innych instytucji w jego powstanie, życząc Suchej kontynuacji tradycji olimpijskich. W wystąpieniach goście akcentowali społeczne znaczenie obiektu oraz jego rolę w promowaniu przyszłych olimpijczyków, ponieważ Sucha posiada tradycje olimpijskie w osobie Pana Edwarda Szklarczyka - obecnego na uroczystości, który brał udział w olimpiadzie w Tokio (bieg na trzy kilometry z przeszkodami) w 1964 roku. Starosta Powiatu Andrzej Pająk powiedział, że pomimo tego iż powiat nie dołożył się do budowy hali, to postara się także o środki finansowe na ten cel. Zarówno Burmistrz jak i Starosta podkreślili, że obiekt ten ma służyć nie tylko Suchej, lecz także szkołom z całego powiatu, co spotkało się z dużą aprobatą zebranych. Goście wpisali się do Księgi Pamiątkowej Szkoły.

Głos oddano także uczniom, którzy przedstawili historię powstania swojej szkoły oraz sylwetkę patrona-profesora Walerego Goetla - rodowitego suszanina, wybitnego naukowca, geologa i krajoznawcy. Uroczystość uświetnił także występ zespołu folklorystycznego *Juzyna z Zawoi*, prezentującego bogaty folklor muzyczny i słowny Babiogórców. Miłym akcentem stały się również pokazy Wadowickiego Klubu Karate w wykonaniu dzieci i młodzieży z Suchej i Wadowic oraz pokazy sportowe uczniów szkoły im. Walerego Goetla.

Barbara Woźniak

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE MOŻE LICZYĆ NA WKŁAD POWIATU SUSKIEGO W ROZWÓJ SPOŁECZNO- GOSPODARCZY REGIONU

Informacja na temat tworzenia strategii rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu suskiego

„Dzisiejsze decyzje tworzą przyszłość, dzisiejszy stan jest efektem decyzji w przeszłości.”

„Planowanie jest angażowaniem się w przyszłość - wymaga przewidywania, woli działania i dążenia do założonych celów.”

„Planowanie jest sformalizowanym procesem podejmowania decyzji, w którym wypracowuje się pożądaną obraz przyszłego stanu i określa sposoby jego osiągnięcia. Jego efektem końcowym są wybory strategiczne i programy oraz działania zmierzające do zapewnienia realizacji tych wyborów.”

Jednym z podstawowych obowiązków jaki muszą wziąć na siebie animatorzy życia społecznego na każdym poziomie samorządu terytorialnego jest świadome zaplanowanie rozwoju społecznego i gospodarczego, a następnie skuteczna i konsekwentna realizacja przyjętych planów. Władze i mieszkańcy powiatu suskiego mają świadomość, iż bez uchwalonej strategii rozwoju nie będzie możliwy dynamiczny rozwój powiatu oraz tworzących go gmin i dostęp do kapitału inwestycyjnego oraz pozabudżetowych źródeł finansowania, zwłaszcza funduszy pomocowych i przedakcesyjnych UE, takich jak np. SAPARD i ISPA.

Największe szanse powodzenia powstania i realizacji strategii rozwoju powiatów i gmin je tworzących istnieją wtedy, gdy inicjatywa jej opracowania wychodzi od samorządowych władz przy akceptacji społeczności lokalnej oraz jej liderów życia gospodarczego i społecznego.

Decyzję o stworzeniu strategii rozwoju powiatu suskiego metodą planowania partnerskiego podjął Zarząd Powiatu. Zadanie przygotowania i przeprowadzenia sesji planowania strategicznego powierzono Fundacji Promocji Gospodarczej Regionu Krakowskiego - organizacji posiadającej bogate doświadczenie w zakresie zarządzania strategicznego obszarami oraz budowie strategicznych planów rozwoju lokalnego.

Wśród uczestników sesji, współtwórców strategii rozwoju gminy będą przedstawiciele Zarządu Powiatu i Starostwa Powiatowego w Suchej Beskidzkiej, którzy będą odpowiadać za realizację strategii, przygotowujący konkretne projekty i planować budżet powiatu, przedstawiciele Rady Powiatu, którzy będą uchylać strategię rozwoju, polityki sektorowe oraz zatwierdzać budżet powiatu. Do udziału w sesji zostali zaproszeni również przedstawiciele władz gmin tworzących wspólnotę powiatową oraz wojewódzkich i liderzy życia gospodarczego i społecznego.

Sesja planowania strategicznego powiatu suskiego odbędzie się w dwóch etapach:

Etap I - 28-29.04.1999 r.

Etap II - 05-06.05.1999 r.

Sesja odbywać się będzie w internacie ZSZ im. W. Goetla „bursa szkolna” w Suchej Beskidzkiej, ul. Kościelna 5b - świetlica. Obrady odbywać się będą w godzinach od 10.00 do 16.00.

Po uchwaleniu strategii rozwoju przez Radę Powiatu zostanie ona przekazana Marszałkowi województwa małopolskiego w celu wykorzystania zapisów w niej zawartych do zbudowania spójnej strategii rozwoju województwa, która ma powstać do końca br.

Starosta Suski
mgr inż. Andrzej Pająk

ROZBUDOWA CMENTARZA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Władze miasta w Suchej Beskidzkiej podjęły działania w celu rozbudowy istniejącego cmentarza. Obecnie trwa opracowywanie projektu technicznego jego nowej części. Projektowana rozbudowa zlokalizowana została przy ulicy 29 Stycznia na ogrodzonej działce, która bezpośrednio sąsiaduje z istniejącym cmentarzem. Lokalizacja ta jest zgodna z planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Sucha Beskidzka.

Teren nowego cmentarza zajmie powierzchnię 6361 m². Zostanie on podzielony na 12 dużych kwater z wydzielonymi miejscami grzebalnymi. Przewiduje się utworzenie około 1400 miejsc pochówku. Przy urządzeniu cmentarza wykonane zostaną drogi wewnętrzne i chodniki między kwaterami wg oddzielnego opracowania projektowego. Teren rozbudowy będzie obsadzony niską i wysoką zielenią, która pełnić ma funkcję izolacyjną i ozdobną.

W celu zapobieżenia zalewaniu cmentarza przez wody powierzchniowe wykonane zostanie odwodnienie odprowadzające wody za pomocą korytek betonowych - głębokich. Pod ułożonymi korytkami na głębokości pochówków tj. 1,7 m będzie wykonany drenaż mający zapobiec zalewaniu mogił przez wody podskórne. Projekt przewiduje również lokalizację kontenerów na śmieci oraz wykonanie dwóch punktów czerpalnych wody z istniejącego wodociągu miejskiego.

Wykorzystując przyległy teren usytuowany obok projektowanej rozbudowy zaplanowano także wykonanie parkingu. Ze względu na duży spadek terenu będzie to parking dwupoziomowy.

Tadeusz Woźniak

PRZYKŁAD GODNY NAŚLADOWANIA

W poprzednim numerze „Ziemi Suskiej” (4/99) w rubryce „Spacerkiem po Suchej” sygnalizowaliśmy konieczność zabezpieczenia studzienki ściekowej w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej. Z największą przyjemnością informujemy, że spotkaliśmy się z natychmiastowym odzewem ze strony Zakładu Wodociągów w osobie p. Kazimierza Piątka, który zadbał o to, że wąż do studzienki został niezwłocznie wymieniony i niebezpieczeństwo zlikwidowane. Serdecznie dziękujemy za tak szybką i skuteczną reakcję, gdyż rzadko spotykamy się z takim odzewem wobec sygnalizowanych przez nas w tej rubryce problemów.

PODZIĘKOWANIE

Zarząd Miejsko-Kolejowego Klubu Sportowego „Babia Góra” Sucha Beskidzka serdecznie dziękuje Aptece pp. Wcisłak i Stopy, która nieodpłatnie zaopatruje klub w apteczkę i środki pierwszej pomocy medycznej, kontynuując tym samym tradycję zapoczątkowaną przez śp. Józefa Stopę.

WALNE ZEBRANIE STOWARZYSZENIA GMIN BABIOGÓRSKICH

16 kwietnia 1999 r. odbyło się Walne Zebranie Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich, w czasie którego dokonano podsumowania dotychczasowej działalności Stowarzyszenia i przedstawiono plany na przyszłość; dokonano także wyboru nowego Zarządu. Zebranie odbyło się w przepięknej scenerii klasztoru w Zawoi-Zakamieniu, gdzie przybyli na spotkanie goście zostali serdecznie przyjęci przez OO. Karmelitów.

W czasie obrad jako pierwszy zabrał głos starosta suski, a zarazem Przewodniczący ustępującego Zarządu Stowarzyszenia, Starszy Gazda Andrzej Pająk, który przedstawił sprawozdanie z dotychczasowej działalności SGB. Jak mówił, głównym celem działalności założonego w 1995 r. Stowarzyszenia była integracja lokalnych społeczności wokół Babiej Góry, która jest swego rodzaju czynnikiem jednoczącym cały region, pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego tej ziemi i jej promocja. Za najważniejsze osiągnięcia SGB A. Pająk uznał organizację 3 edycji Złazu Samorządowego, w czasie którego lokalni działacze samorządowi wraz z rodzinami spotykali się na szlaku, mając okazję poznać się bliżej i równocześnie w otoczeniu pięknej beskidzkiej przyrody oderwać się na chwilę od codziennej pracy za biurkiem, a także przeprowadzenie - również już trzykrotnie - Konkursu Wiedzy Ogólnej „Leonardo” dla dzieci szkół podstawowych, który spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem wśród uczniów i nauczycieli. Wymiernym efektem działalności SGB jest również starannie wydany informator „Gminy Babiogórskie”, który w skondensowanej formie przedstawia historię i dzień dzisiejszy miejscowości regionu podbabiogórskiego. 21 listopada ub. roku w Sali Rycerskiej suskiego zamku odbyło się I Sympozjum SGB pod hasłem „Dziedzictwo kulturowe obszaru Babiej Góry”, podczas którego zaprezentowano szereg referatów, prezentujących przeszłość i teraźniejszość regionu i jego bogate wartości kulturowe. Stowarzyszenie wspierało również szereg innych przedsięwzięć, jak np. organizowane przez MOK w Suchej B.: Konkurs na Rękodzieło Górali Babiogórskich i konkurs fotograficzny „Z dała od zgiełku - Beskidy w obiektywie”, którego owocem była przepiękna wystawa w zamku, turnieje szachowe, wydanie przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Jordanowskiej pracy „Legends i historie przydrożnych kapliczek na ziemi jordanowskiej” autorstwa Wiktorii Leśniakiewicz i in. A. Pająk stwierdził, że w przyszłości należy kontynuować te przedsięwzięcia, które spotkały się z ciepłym przyjęciem, a zatem konkurs „Leonardo” czy Złaz Samorządowy (w tym roku planowana jest wyprawa na Jalo-wiec). Materiały z listopadowego Sympozjum zostaną opublikowane w „Roczniku Babiogórskim”, w planach znajduje się także organizacja drugiej edycji Sympozjum oraz wydanie „Kalendarza 2000”, w którym zawarte mają być notki o historii poszczególnych parafii na terenie gmin wchodzących w skład SGB.

W dalszej części zebrania głos zabrał inicjator powstania Stowarzyszenia, pomysłodawca szeregu imprez przez nie organizowanych, Stanisław Smyrak, pełniący w zarządzie funkcję Sekretarza. Apelowal o podejmowanie wytrwałych i konsekwentnych działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego regionu i budzenia na tym gruncie własnej tożsamości, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Wzywał do zerwania z tak dziś popularną „kulturą McDonalda”. W podobnym tonie wypowiadała się też Urszula Janicka-Krzywdka, która zaznaczyła, że podtrzy-

mywanie tożsamości kulturowej jest gwarantem istnienia, zwracając przy tym uwagę na rolę lokalnej prasy i zespołów regionalnych w kultywowaniu tych wartości. S. Smyrak stwierdził również, że byłoby dobrze, gdyby delegatami do Stowarzyszenia byli nie tylko radni z poszczególnych gmin, lecz również regionalni działacze, pozostający na co dzień poza strukturami władz samorządowych.

W trakcie spotkania dokonano również wyboru nowych władz SGB. Ślad zarządu przedstawia się obecnie następująco: Andrzej Pająk - Starszy Gazda (Przewodniczący Zarządu), I Z-ca Starszego Gazdy - Marek Listwan z Zawoi, II Z-ca Starszego Gazdy - Stanisław Szczęśniak z Jordanowa, Gazda Pisac (Sekretarz) - Stanisław Smyrak z Zawoi, Skarbnik - Jadwiga Janiszewska z Makowa. Do Kręgu Gazdów (Zarządu) wybrani zostali także: Andrzej Sasuła (wicemarszałek sejmiku małopolskiego), Kazimierz Pochopień z Suchej, Krzysztof Chorąży ze Stryszawy i Józef Knapczyk z Jablonki. Na Przewodniczących poszczególnych komisji działających przy SGB, wybrani zostali: Janusz Kociolek z Suchej, Zbigniew Kowalski z Makowa i Zbigniew Godyń z Jordanowa.

M. Leś.

SUKCES W FINALE

W dniach 8/9 kwietnia 1999 roku w warszawskich hotelach „Victoria” i „Feliks” odbył się finał I Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Hotelarskiej im. Leonarda Wellmana. Prawo uczestnictwa wywalczyła sobie uczennica Technikum Hotelarskiego z ZSZ im. W. Witosa w Suchej Beskidzkiej Agnieszka Warmuz. Siedemnastu finalistów musiało wykonać praktyczne zadania z zakresu obsługi konsumenta, pracy w recepcji i języka angielskiego. W skład komisji oceniającej wchodziło profesjonalistów z branży hotelarskiej, pracownicy hotelu „Victoria”, prezes Polskiego Zrzeszenia Hoteli, przedstawiciel UKFiT-u, MEN-u oraz nauczyciele z wybranych szkół hotelarskich.

Zwyciężyła uczennica z prywatnej warszawskiej szkoły hotelarskiej, a Agnieszka zajęła wysokie siódme miejsce. Przed reprezentantką naszej szkoły znaleźli się uczniowie: z Kolo-brzegu (1 osoba), z Jeleniej Góry (3 osoby) i z drugiej warszawskiej szkoły (1 osoba). W pobitym polu pozostali uczniowie z Lublina, Kutna, Przemyśla, Tarnowskich Gór i inni finaliści z Warszawy.

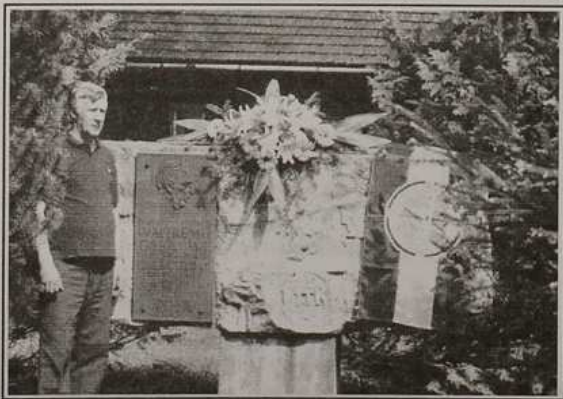
Przygotowaniem uczennicy zajmowali się nauczyciele: A. Urbaniec, B. Polak i A. Palcar.

Przewodniczący Komisji Przedmiotów Hotelarskich
Andrzej Urbaniec

W 110 ROCZNICĘ URODZIN PATRONA

W dniu 25 kwietnia br. Zarząd Oddziału PTTK Ziemi Babogórskiej im prof. Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej zorganizował uroczyste spotkanie członków oddziału z okazji 110 rocznicy urodzin patrona. Prezes oddziału mgr inż. Wojciech Żak serdecznie powitał przybyłych na uroczystość gości szcze-

gólnie związanych z działalnością PTTK, wśród których nie zabrakło długoletnich działaczy Towarzystwa: Marii Skrbeńskiej, Czesława Pięrgiesa, Emilii Pilszak, Zbigniewa Łukasiewicza, Piotra Pawlika i Kazimierza Masiuka. Uroczystość odbyła się w budynku własnym PTTK przy ul. Mickiewicza 38. Część oficjalną rozpoczęła prelekcja prezesa oddziału, który przybliżył uczestnikom życie i twórczość prof. Walerego Goetla, podkreślając naukowy i moralny aspekt jego działalności

oraz ogromne zasługi w propagowaniu idei rozwoju krajoznawstwa i turystyki nie tylko na naszym terenie, lecz także w obrębie całego Podkarpacia. Prelekcję zakończyła dyskusja na temat dorobku naukowego profesora i jego związku z Suchą Beskidzką. Posiadała typowo wspomnieniowy charakter, ponieważ niektórzy z członków zetknęli się niegdyś z osobą tego wybitnego człowieka. Uroczystość zakończono wystąpieniem poczty sztandarowego oddziału, składając wiązanek kwiatów pod pomnikiem Walerego Goetla, który znajduje się przed budynkiem PTTK.

B. Woźniak

KONTROLA KOMPLEKSOWA INSPEKЦИИ HANDLOWEJ

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Krakowie dokonał w marcu 1999 r. kompleksowej kontroli placówek handlowych, gastronomicznych i usługowych na terenie Suchej Beskidzkiej. Główny przedmiot kontroli obejmował zagadnienia dotyczące m.in. rzetelności obsługi nabywców, prawidłowości oznaczania towarów oferowanych do sprzedaży, legalizacji przyrządów pomiarowych, stanu sanitarno-porządkowego oraz aktualności książeczek zdrowia dla celów sanitarno-epidemiologicznych, przestrzegania przepisów o działalności gospodarczej, a także ustaw o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kontrola dotyczyła również przestrzegania dat minimalnej trwałości i terminów przydatności do spożycia artykułów spożywczych, terminów ważności artykułów przemysłowych włącznie z uwidocznieniem dla klientów treści Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczególnych warunków zawierania i wykonywania umów sprzedaży rzeczy ruchomych z udziałem konsumentów, prawidłowego oznaczania towarów metkami producenta, jakości i prawidłowości oznakowań przetworów owocowo-warzywnych.

Podczas kontroli ujawniono niestety wiele nieprawidłowości, które dotyczyły m.in. oszukiwania nabywców co do ceny sprzedawanych towarów - wprawdzie tylko w dwóch placówkach, jednak niepokojącym jest fakt, że takie zdarzenia mają w ogóle miejsce. Inne nieprawidłowości dotyczyły niepodawania przy pieczywie oferowanym bez opakowań jednostkowych informacji o jego nazwie i gramaturze oraz nazwie i adresie producenta, stosowania lub przechowywania w stanie gotowości do użycia przyrządów pomiarowych (wag, odważników) z nieaktualnymi lub nieczytelnymi cechami, oferowania do sprzedaży towarów lub posiadania surowców po upływie terminów przydatności do spożycia lub dat minimalnej trwałości oraz wykazujących cechy nieświeżości. Inspekcja zwracała także uwagę na nieoznaczanie miejsca wykonywania działalności gospodarczej właściwym szyldem oraz na nieprzestrzeganie wymogów sanitarnych, brak odzieży ochronnej i zatrudnianie przy sprzedaży artykułów spożywczych osób nie posiadających aktualnej daty badań lekarskich, a także nienwidoczenie tekstów rozporządzeń RM z dnia 30 maja 1995 r., MHW z dnia 14 września 1970 r. oraz adresu i numeru telefonu Inspekcji Handlowej w Krakowie. Ponadto w jednym z kontrolowanych barów ujawniono sprzedaż piwa klientowi wbrew warunkom określonym w zezwoleniu, tj. do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Mamy nadzieję, że kontrola ta spowoduje, że na terenie naszego miasta wszystkie te nieprawidłowości - nie tylko w konkretnych placówkach - zostaną usunięte, wpływając na poprawę obsługi klienta, a także ogólną estetykę obiektów handlowych.

red.

19 marca 1999 r. odbyła się konferencja szkoleniowa na temat raka sutka w ramach spotkania członków Polskiego Towarzystwa Lekarskiego działającego przy Zespole Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej. Celem spotkania, prowadzonego przez lekarzy z Instytutu Onkologii w Krakowie była wymiana doświadczeń w zakresie leczenia nowotworu.

Rak piersi - czy możemy się przed nim bronić ?

Na temat problemu zachorowania i leczenia raka piersi wśród kobiet naszego terenu rozmawiamy z ordynatorem Oddziału Chirurgicznego dr n. med. Tadeuszem Bernackim.

Jak dużym problemem są nowotwory gruczołu piersiowego ?

Rak piersi jest obecnie w Polsce najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet, rocznie stwierdza się około 9 tysięcy nowych zachorowań.

Podobnie na naszym terenie, obserwujemy wzrost liczby pacjentek z tego typu schorzeniem.

Zgłoszenie się do lekarza we wczesnym stadium nowotworu pozwala na podjęcie leczenia chirurgicznego. Niestety spośród naszych pacjentek większość zgłasza się zbyt późno bagatelizując pierwsze objawy choroby. Boją się wizyty u lekarza uważając, że rozpoznanie raka równoznaczne jest z wyrokiem śmierci. Często szukają pomocy u osób nie związanych z medycyną, zielarzy, bioenergoterapeutów, którzy zalecają odrzucenie medycznych metod leczniczych co w konsekwencji daje nowotworowi czas do rozwoju.

Najczęściej wśród zgłaszających się do nas kobiet spotykamy się z III i IV stopniem zaawansowania nowotworu piersi. Dane statystyczne dotyczące całej Polski są nieco bardziej optymistyczne - mówią, że przeważa liczba zgłaszających się kobiet z II i III stopniem zaawansowania procesu nowotworowego. Nie mniej jednak aby można podejmować leczenie w początkach choroby czyli w I stopniu zaawansowania, które jest najbardziej skuteczne i najmniej okaleczające musimy dotrzeć z wiedzą do wielu kobiet i zmienić ich mentalność.

Jak bronić się przed rakiem ?

Rak piersi jest uleczalny. Zależy to przede wszystkim od szybkiej diagnozy i wczesnie rozpoczętego leczenia. Sama kobieta jest w stanie najwcześniej rozpoznać zmianę toczącą się w gruczole piersiowym. Dlatego ważnym jest aby w każdym miesiącu, najlepiej tydzień po zakończeniu miesiączki, przeprowadziła samobadanie piersi. Kobieta po menopauzie samobadanie powinna wykonywać w tym samym dniu każdego miesiąca. W przypadku zauważenia jakiegokolwiek zmiany powinna natychmiast zasięgnąć porady lekarza. Należy zaznaczyć, że nie każda zmiana jest nowotworem.

W 40-tym roku życia każda kobieta powinna wykonać po raz pierwszy badanie mammograficzne i powtarzać go w odstępach 18-tu miesięcy. Bez względu na wiek może również wykonać badanie USG aby zdiagnozować ewentualną zmianę.

Chciałbym w tym miejscu wyraźnie zaznaczyć rolę lekarzy tzw. pierwszego kontaktu, pracujących w Ośrodkach Zdrowia oraz lekarzy ginekologów, którzy powinni każdorazowo zbadać piersi wszystkim kobietom zgłaszającym się po porady lekarskie.

Kto najbardziej narażony jest na zachorowanie ?

Badania wykazały, że istnieją czynniki predysponujące do za-

chorowania, nazywamy je czynnikami ryzyka.

Należą do nich :

wiek - wraz z wiekiem rośnie liczba zachorowań na nowotwory piersi i częściej są to nowotwory złośliwe,

rak drugiej piersi,

rodzinne występowanie nowotworu tego narządu,

wysoki poziom estrogenów, czyli wcześniej 1-wsza miesiączka i późno ostatnia,

dieta wysokotłuszczowa (niewielkie znaczenie)

otyłość,

bezdzietność.

Nowotwór może wystąpić u kobiet narażonych na wymienione czynniki lub u kobiet, które nie mają z nimi żadnego związku.

Dlatego najlepszym zabezpieczeniem jest samobadanie, mamografia i USG.

Kobiety myśląc o leczeniu na pewno boją się okaleczenia związaneego z całkowitym usunięciem piersi. Czy w każdym przypadku leczenie chirurgiczne jest tak radykalne ?

Jest to oczywiście uzależnione od stopnia zaawansowania nowotworu w momencie zgłoszenia się do leczenia. Zawsze dąży się do maksymalnego zaoszczędzenia piersi. Wiele pacjentek po usunięciu guza nie ma żadnego defektu kosmetycznego. W przypadku konieczności dokonania mastektomii czyli całkowitego usunięcia gruczołu piersiowego, istnieje możliwość rekonstrukcji piersi przez zastosowanie protez zewnętrznych, protez implantowanych pod mięsień piersiowy lub wszczepienia płatu skóry - mięśniowego z brzucha lub pleców.

Katarzyna Bernackik

Stopień zaawansowania raka piersi	10-cio letnie przeżycie
I	90%
II	50%
III	30%
IV	4%

Czas przeżycia uzależniony od stopnia zaawansowania procesu nowotworowego w momencie rozpoczęcia leczenia

Zadbaj sama o swoje zdrowie - Nie bój się i zbadaj piersi

Przed lustrem

1. Unieść ręce do góry i sprawdź czy nie widzisz zmian w kształcie piersi, w kolorze skóry. Czy skóra nie marszczy się i nie ciągnie?
2. To samo skontroluj opierając dłonie mocno na biodrach.
3. Ściśnij brodawkę. Zobacz, czy nie wylewa się z niej płyn.

Pod prysznicem

4. Lewą rękę połóż z tyłu głowy, prawą na lewej piersi. Lekko naciskając trzema środkowymi palcami, zataczaj drobne kółeczka wzdłuż piersi, zgodnie z ruchem wskazówek zegara. To samo zrób z prawą piersią. Sprawdź, czy nie czujesz stwardnienia lub guzka.

Po kąpieli

5. Połóż się. Wsuń poduszkę lub zwinięty ręcznik pod lewy bark, lewą rękę włóż pod głowę. Trzema środkowymi palcami prawej ręki zbadaj lewą pierś, zataczając koła zgodnie z ruchem zegara. To samo powtórz z prawą piersią.
6. Wyjmij rękę spod głowy, połóż wzdłuż tułowia i zbadaj pachy. Sprawdź, czy nie masz powiększonych węzłów chłonnych.

ZAPAMIĘTAJ

1. Badaj się zawsze tydzień po menstruacji.
2. Po menopauzie badaj się co miesiąc, w tym samym dniu.
3. Gdy zauważysz coś niepokojącego, idź natychmiast do lekarza.
4. 80% procent zmian w piersiach, kobiety wykrywają same.
5. Nie każdy guzek jest rakiem.
6. Nawet gdy sama nie widzisz niepokojących zmian, poproś lekarza o skontrolowanie piersi.
7. W czterdziestym roku życia 1-wszy raz zrób mammografię. Powtarzaj badanie co 18 miesięcy.
8. Rak piersi wcześniej wykryty jest uleczalny.

Przedruk za Biuletynem Informacyjnym ZOZ nr 16/1999

SPROSTOWANIE

W kwietniowym numerze „Ziemi Suskiej” (4/99) publikując informację o godzinach pracy Miejskiej Przychodni Zdrowia omyłkowo podaliśmy, iż obowiązują one od 1 stycznia, a nie od 1 kwietnia, jak jest w rzeczywistości. Za pomyłkę serdecznie przepraszamy. Poniżej podajemy prawidłową treść ogłoszenia.

Od dnia **01.04.1999 r.** Miejska Przychodnia Zdrowia w Suchej Beskidzkiej jest czynna **codziennie od 7.00 do 19.00**, a w **soboty od 7.00 do 14.00**.

W tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach od 19.00 do 7.00 w każdą sobotę od 14.00 do poniedziałku do 7.00 oraz w dni świąteczne całą dobę pomocy medycznej pacjentom zapisanym do Miejskiej Przychodni Zdrowia udziela Pogotowie Ratunkowe w Suchej Beskidzkiej.

Od pacjentów Miejskiej Przychodni Zdrowia za pomoc udzielaną przez Pogotowie nie jest pobierana odpłatność.

WYKAZ LEKARZY PRACUJĄCYCH DO GODZINY 19.00

PONIEDZIAŁEK	11.00 -19.00
lek. med. Artur Jędrzejewski	
WTOREK	11.00 -19.00
lek. med. Aneta Zemlik	
ŚRODA	11.00 -19.00
lek. med. Dorota Haber	14.00 -19.00
lek. med. Teodozja Hajduk-Sobczyk	
CZWARTEK	14.00 -19.00
lek. med. Krystyna Szyngiera-Mrugacz	
PIĄTEK	14.00 -19.00
lek. med. Zdzisław Zyzański	

Na ślubnym kobiercu

W kwietniu 1999 r. na ślubnym kobiercu stanęli Państwo:

- Joanna Barbara Kawończyk i Bogumił Marcin Strojny,
- Barbara Lucyna Pasternak i Robert Edward Mędrzak,
- Anna Krystyna Boczek i Witold Adam Gałązka,
- Dorota Iciek i Sławomir Wiesław Cholewka
- Beata Sylwia Hudziak i Grzegorz Chrapek

Nowożeńcom, w imieniu władz samorządowych miasta, pragnę złożyć życzenia wszelkiej pomyślności na nowej drodze życia.

Burmistrz Miasta

WIADOMOŚCI Z USC

W kwietniu 1999 r. sporządzono: 6 aktów małżeństwa, 93 akty urodzeń w tym 14 aktów dotyczyło dzieci, których rodzicami są mieszkańcy Suchoj Beskidzkiej oraz 21 aktów zgonu, w tym 3 akty dotyczyły mieszkańców naszego miasta.

A. Roman

- 998 -

SUSKIE 998 - INACZEJ

Kwartalne informacje statystyczne zamieszczone w *Ziemi Suskiej* dostarczają Państwu danych o działalności interwencyjnej straży pożarnych naszego suskiego powiatu. Myślę, że w maju, gdzie tradycyjnie obchodzimy Dzień Strażaka, a przypadł on we wtorek 4 maja w imieniny Św. Floriana jest czas podać trochę szczegółów od strażackiej kuchni.

Utworzona od 1 stycznia 1999 r. Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Suchoj Beskidzkiej zatrudnia 43 funkcjonariuszy pożarnictwa, z których po 11 pełni służbę na zmianach służbowych w siedzibie Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej przy Rynku 16.

Oprócz jednostki interwencyjnej siedzibę swoją ma tam Powiatowe Stanowisko Kierowania, zadaniem którego jest przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach, dysponowanie do nich jednostek straży pożarnych oraz bieżąca koordynacja tych działań. Od kilku tygodni nasze stanowisko pełni również funkcję Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego Starosty Suskiego.

W budynku tym mieści się również dowództwo jednostki oraz komórka odpowiedzialna za szkolenie i gotowość bojową jednostek straży pożarnych. Natomiast 6 strażaków pełni służbę w siedzibie Komendy Powiatowej PSP przy ul. Juliusza hrabiego Tarnowskiego 1 w pomieszczeniach wydzierżawionych od Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Suchoj Beskidzkiej wyremontowanych we własnym zakresie za środki pozyskane spoza budżetu.

Należy dodać, że nie otrzymaliśmy żadnych środków na ten cel z budżetu państwa. W przytulnych pomieszczeniach znaleźli swoje lokum: Komendant Powiatowy, kadry oraz służby logistyczne oraz pracownicy zajmujący się sprawami kontrolno-rozpoznawczymi. Domeną tych ostatnich jest dopuszczanie inwestycji do eksploatacji, wydawanie kart kwalifikacyjnych obiektów czasowo-wypoczynkowych, kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej, oraz szeroko pojęte doradztwo techniczne.

Przed młodą organizacyjnie, ale składającą się z doświadczonych strażaków Komendą Powiatową PSP stoją bardzo poważne zadania, z których najważniejsze to:

- stworzenie jednolitego modelu łączności telefonicznej, radiowej, w tym radiowego systemu powiadamiania jednostek OSP,
- utworzenie sprawnie działającego krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w ramach którego będzie działał powołany przez Starostę Suskiego Zespół ds. Ochrony Przeciwożarowej i Ratownictwa,
- rozpoczęcie budowy bazy lokalowej dla komendy i jednostki przy ul. Makowskiej,
- podjęcie zdecydowanych działań w celu pozyskania dodatkowych etatów szczególnie w celu wzmocnienia jednostki interwencyjnej. W chwili obecnej w razie wyjazdu dwóch samochodów JRG miasto pozostaje bez profesjonalnego zabezpieczenia. Wskaźnik zatrudnienia strażaków na 1000 mieszkańców wynosi 0,52 i jest jednym z najniższych w Małopolsce.

Ważnym zadaniem jest integracja straży pożarnych, które przecież jeszcze cztery miesiące temu były w różnych województwach, w różnych strukturach Związku OSP. Z tą też myślą zorganizowaliśmy już szereg odpraw i szkoleń, na których prezentowaliśmy koncepcję funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej w powiecie suskim. Koordynacji działań wszystkich jednostek OSP w zakresie organizacyjnym służy powołanie w grudniu 1998 r. Zarządu Powiatowego Związku OSP RP, składającego się z 15 działaczy delegowanych przez gminy. Na czele Zarządu stoi Prezes, a funkcję tę sprawuje Pan Starosta Suski dr inż. Andrzej Pająk.

Jak już wspominałem, miesiąc maj to cykl uroczystości strażackich organizowanych na różnych szczeblach. Tegoroczne obchody w dniu 2 maja zainauguruje OSP Białka, która po święci i przekaże nowoczesny samochód i motopompę. W dzień św. Floriana Komendant Wojewódzki PSP województwa małopolskiego zaprosił wszystkich chętnych strażaków do kościoła św. Floriana w Krakowie. Natomiast w dniu 15 maja strażacy naszego powiatu wyruszą kolumną w stronę Jasnej Góry, aby wziąć udział w IV Pielgrzymce Strażaków Polskich. Nasze powiatowe uroczystości odbędą się na dziedzińcu zamku suskiego w dniu 22 maja o godz. 15.30, gdzie po raporcie i powitaniu ks. Stanisław Kania, Proboszcz naszej suskiej parafii, koncelebrować będzie Mszę Świętą w intencji strażaków powiatu suskiego i ich rodzin. Na zakończenie strażacy JRG otrzymają poświęcone wcześniej nowe i zmodernizowane samochody pożarnicze. Korzystając z okazji, pragnę tą drogą zaprosić Wszystkich Państwa do udziału w tej doniosłej dla wszystkich strażaków powiatu suskiego uroczystości.

kpt. mgr Bogusław Patera
Komendant Powiatowy P S P

- 997 -

PREWENCJA KRYMINALNA

Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Suchej
Beskidzkiej

informuje:

„BEZPIECZNY DOM”

Zanim otworzysz drzwi...

- spójrz przez wizjer (nie zdejmuj łańcucha) i sprawdź, kto stoi za drzwiami;
- jeśli nie wiesz kto to jest, poproś o pokazanie dowodu tożsamości - uczciwy odwiedzający nie obrazi się;
- nie ulegaj presji jego „opowieści”, jeśli coś podejrzewasz - zadzwoń na Policję.

Zapamiętaj !!

- nigdy nie wpuszczaj do domu obcego, dopóki nie będziesz pewien, że to osoba wiarygodna,
- nieuczciwy gość może być mężczyzną, kobietą, a nawet dzieckiem — pracują samodzielnie lub w kilka osób, wyręczają się również dziećmi,
- swoim dzieciom bezwzględnie zakazuj wpuszczania do domu kogokolwiek podczas nieobecności dorosłych, nawet osób im znanych.

Oszuści:

Nie każdy kto puka do Twoich drzwi ma uczciwe zamiary. Oszust może Cię odwiedzić np. jako:

„urzędnik”

Pozornie godny zaufania, elegancko ubrany, udaje pracownika urzędu, instytucji, doradcę prawnego, akwizytora.

„sprzedawca”

Oferuje po okazymy cenie sprzedaż biżuterii, odzieży i innych towarów. Proponuje kupno np. staroci, które mogą znajdować się w Twoim domu.

„robotnik”

Twierdzi, że musi pilnie sprawdzić stan techniczny przewodów lub urządzeń elektrycznych, gazowych, kanalizacyjnych bądź natechniast coś naprawić. Oferuje tanio różnego rodzaju usługi.

Zapamiętaj !!!

- dokładnie sprawdź tożsamość osób odwiedzających Cię,
- poproś o dokumenty uprawniające do reprezentowania firmy, na którą się powołują,
- jeśli chcesz skorzystać z oferowanej usługi - unikaj płacenia zadatku,
- unikaj okazywania dowodu osobistego lub innych dokumentów - ujawniasz w ten sposób zwyczajowe „schowki” domowników,
- wobec natrętów udawaj, że masz kłopoty ze słuchem, wzrokiem, poproś sąsiada o pomoc,
- umawiaj się na spotkanie w instytucji, którą reprezentuje odwiedzający,
- nie dawaj się ponieść emocjom i chęci „zrobienia dobrego interesu” z osobą obcą; atmosfera pośpiechu i improwizacji powinna być dla Ciebie pierwszym sygnałem ostrzegawczym.

opracowanie: mł. asp. Małgorzata Przerzywacz

PRELEKCJE

W dniu 21 kwietnia 1999 r. SP w Toporzysku zaprosiła suską policję do siebie na prelekcję, doszło do dwóch spotkań w grupach wiekowych. Dla klas I-IV prelekcję z wczesnej edukacji prowadził mł. asp. Wojciech Fluder - koordynator Ruchu Drogowego, spotkanie dla grupy wiekowej klas V-VIII prowadziła mł. asp. Małgorzata Przerzywacz, koordynator Prewencji Kryminalnej KPP Sucha Beskidzka.

Tematy prowadzonej prelekcji były dostosowane do wieku uczniów, objęły problemy dot. odpowiedzialności karnej nieletnich, alkoholu, nikotyny, narkotyków, przemocy w szkołach, bezpiecznego poruszania się po drodze. Młodzież zadawała dużo pytań, co świadczy, iż takie spotkania są potrzebne. Jednocześnie pani dyrektor Lucyna Ryś zaprosiła Koordynatorów z KPP w Suchej Beskidzkiej na spotkanie z rodzicami w dniu 28 kwietnia 1999 r., które odbyło się z dużym udziałem rodziców. Komendant Komisariatu Policji w Jordanowie nadkom. Maria Haberska nakreśliła sytuację przestępczości w Jordanowie z udziałem nieletnich z tego terenu. Spotkanie oscylowało wokół podstawowego problemu kto ma wychowywać dziecko, obowiązków rodziców wobec dziecka, zachowania uczniów w szkole. SP w Toporzysku nie ma wielu problemów wychowawczych ani dydaktycznych, co zawdzięcza bardzo energicznej pani dyrektor Lucynie Ryś, która posiada wiele inicjatywy własnej, umiejętnie współpracuje z rodzicami i uczniami, co jest w tej chwili wysoko oceniane przez społeczność lokalną.

mł. asp. Małgorzata Przerzywacz

POLICJA INFORMUJE

1. W dniu 8 maja 1999 r. w Krakowie odbył się „Wojewódzki Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego” na szczeblu szkół podstawowych. Nasz powiat reprezentowała 4-osobowa drużyna ze Szkoły Podstawowej w Jachówce. O wyniku turnieju napiszemy w następnym numerze gazety.
2. Coraz częściej na naszych drogach obserwujemy wzmożone działania policyjne polegające na kontroli wszystkich pojazdów na danej trasie. Miejsca kontroli są oznakowane znakami ograniczenia prędkości, pasy ruchu wyznaczone są tzw. pachółkami w kolorze biało-czerwonym. W miejscu samej kontroli ustawiony jest znak „Stój-kontrola policyjna” lub „Kontrola drogowa”. Znak ten (B-32e) zgodnie z Rozporządzeniem Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 11 stycznia 1993 r. (Dz. Ustaw nr 32 poz. 145 z 1993 r.) zabrania kontynuowania jazdy bez zgody uprawnionego organu, jakim w tym przypadku jest policjant pełniący służbę na tym posterunku kontrolnym. Każdy kierujący dojeżdżając do takiego znaku winien obowiązkowo sam się zatrzymać w celu umożliwienia jego kontroli. Nie stosowanie się do tego znaku jest wykroczeniem, za którego popełnienie można wymierzyć karę grzywny do 5.000 zł.

Pełniący obowiązki
Zastępcy Komendanta Powiatowego Policji
w Suchej Beskidzkiej
nadkom. mgr Józef Przerzywacz

Dzisiaj nikt już nie dyskutuje nad faktem, że lasu nie można traktować wyłącznie w kategoriach ekonomicznych. Zarówno w gronie leśników, naukowców i polityków mówi się o lesie wielofunkcyjnym, uwzględniającym priorytetowe funkcje pozaprodukcyjne, tj. ochronne i społeczne.

się parusetletnie o pierśnicy 85 cm, które pomnikami nie są. Przy doborze drzew pomnikowych obowiązują kryteria ich oceny jako:

- zabytków przyrody i kultury,
- pamiątek historycznych,

O LESIE I STARYCH DRZEWACH

Przy takim podejściu dąży się do przeniesienia idei ochrony przyrody na wszystkie obszary leśne. Dlatego gospodarka leśna prowadzona jest przez pryzmat kryteriów i wskaźników zmierzających do zachowania wartości przyrodniczych lasu jako ekosystemu, tj.

- biologicznej różnorodności lasu,
- zdrowia i żywotności ekosystemów leśnych,
- ochrony zasobów glebowych i wodnych w lasach,
- wykorzystania wielostronnych korzyści społeczno-ekonomicznych płynących z lasu,
- utrzymania produkcyjnej zasobności lasów.

W tutejszych warunkach sprowadza się to do stosowania rębni złożonych, zapewniających pogodzenie produkcyjnej funkcji lasu z funkcjami społecznymi. Każda z rębni stosowana na naszym terenie posiada swoją specyfikę, metody oraz dopuszczalne ilości pobierania masy drewna w ramach poszczególnych cięć, określone sporządzonym planem urządzania lasu na okres 10-lecia. Nad rozwojem i ewolucją poszczególnych typów rębni pracowały pokolenia nie tylko leśników, ale także naukowców przyrodników z całego świata.

Analizując dostępne dane za okres ubiegłego dziesięciolecia, tj. 1986-1995, należy stwierdzić, iż konsekwentna polityka leśna prowadzona w oparciu o wytyczne planów urzędniowych (dziesięcioletnich) doprowadziła do zmniejszenia udziału sosny i świerka na korzyść buka, jodły, jawora - gatunków bardziej odpornych na zanieczyszczenia, dostosowanych do tutejszych siedlisk. Średni wiek drzewostanów w obrębie Sucha w porównaniu z wynikami poprzedniej rewizji planu urządzania lasu zwiększył się z 60 do 66 lat, w obrębie Zawoja z 72 do 76 lat. Ta sukcesywna zmiana struktury gatunkowej i wiekowej w dobie degradacji naturalnego środowiska zapewnia dalszy rozwój lasów.

Wiele kontrowersji może budzić wycinanie drzew w wieku rębności i przeszłorębnych uznawanych potocznie za „stare”. Przy odbiorze tego zjawiska powinna towarzyszyć świadomość i niezbędność cięć sanitarnych i hodowlanych, w wyniku których następuje sukcesja — drzewa stare zastępowane są młodymi.

W obecnych warunkach zanieczyszczenia powietrza, w tym leśnego, przestrzeganie zasad porządku sanitarnego i higieny lasu groziłoby zachwianiem równowagi tego środowiska. Na powierzchniach odnawianych po użytkowaniu rębnym pozostawiane są pojedyncze drzewa jako tzw. „nasienniki” aż do ich fizjologicznej starości, jak również drzewa martwe, dziuplaste dla przebywania i rozwoju organizmów żywych.

Starając się zrozumieć głos ekologów, do grona których należą też z urzędu leśnicy, warto zastanowić się wspólnie nad odpowiedzią na pytanie: czy drzewa grube to stare? Odpowiedź twierdząca wynikałaby ze stereotypowego kojarzenia wprost wymiaru z wiekiem drzewa. W rzeczywistości tak nie jest. Cechy zewnętrzne drzew uwarunkowane są wieloma czynnikami, jak m.in. pochodzenie nasion, dobór siedliskowy, warunki klimatyczne, w tym i wiek. Nie każde zatem drzewo grube jest przyrodniczo wartościowe. Wiekowe drzewa uznawane za pomniki przyrody zazwyczaj wyróżniają się pierśnicą, ale spotyka

- elementów estetycznych i oddziałujących pozytywnie na stan psychofizyczny człowieka,
- ekologicznie niezbędnych.

Tutejsze Nadleśnictwo w ramach swojego planu urządzania lasu w części „Program Ochrony Przyrody” posiada kompleksowy opis stanu przyrody, zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji. Program taki wykonywany jest celem zinventaryzowania walorów przyrodniczych oraz zagrożeń przyrody Nadleśnictwa, ochrony zabytków kultury materialnej w lasach. Sporządza się go dla Nadleśnictwa w ramach kolejnych rewizji urządzania lasu. Nadleśnictwo prowadzi i wdraża na swoim terenie program, który podzielony jest na dwie grupy zagadnień. Pierwsza z nich dotyczy czynnej ochrony na terenie rezerwatu przyrody, jakim jest rezerwat „Na Policy” im. profesora Z. Klemensiewicza w paśmie Policy. Drugą grupę prowadzonych czynności stanowi ochrona przyrody na pozostałej części obszaru Nadleśnictwa. Szczególną uwagę zwraca się na zachowanie w stanie możliwie nie naruszonym całego ekosystemu leśnego, czyli zachowanie leśnych zbiorowisk roślinnych, pomników przyrody ożywionej jak i nieożywionej, których zadaniem jest spełnianie rozlicznych funkcji ochronnych, naukowo-poznawczych, a nie gospodarczych.

Aktualny wykaz pomników przyrody zlokalizowanych w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa zawiera 24 pozycje zarejestrowanych i uznanych obiektów. Do licznych osobliwości należy zaliczyć między innymi:

- lipę o obwodzie 434 cm we wsi Tarnawa Dolna,
- wiąz o obwodzie 800 cm w Makowie Podhalańskim,
- cis pospolity o obwodzie 204 cm i wysokości 12 m we wsi Lachowice,
- świerk o obwodzie 460 cm, wysokości 30 m, w wieku około 200 l. w leśnictwie Roztoki, oddz. 181,
- wiąz o obwodzie 476 cm, wysokości 20 m w Suchej Beskidzkiej,
- kasztanowiec o obwodzie 368 cm i wysokości 18 m we wsi Lachowice.

Program ochrony przyrody zawiera także wykaz 52 pozycji nie zarejestrowanych obiektów i tworów przyrody zlokalizowanych w zasięgu Nadleśnictwa.

Rezerwat im. prof. Zenona Klemensiewicza został powołany Zarządzeniem Nr 72 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 23 czerwca 1972 r. celem zachowania ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu wysokogórskiego boru świerkowego w stanie naturalnym. Spotyka się tutaj drzewa, grupy drzew, których wiek szacuje się na 200-270 lat o średniej wysokości 30 m. Są to drzewostany zachowane w stanie naturalnym.

Wezwaniem jest zbudowanie i pomoc w budowie oraz zachowanie wielofunkcyjności lasu jako ekosystemu - pomimo zagrożeń cywilizacyjnych - z miejscem dla starych drzew godnych pietyzmu.

Jerzy Kuchciński

CO NOWEGO W „JEDYNCE”

Od 2 lat jedną z największych atrakcji dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej stały się wycieczki zagraniczne organizowane wspólnie ze Szkolnym Biurem Turystycznym „Globus”. W zeszłym roku dzieci miały okazję odwiedzić Włochy (organizatorami wyjazdu byli mgr Beata Kosman i mgr Piotr Leśniakiewicz). Wielkie wrażenie na uczestnikach wycieczki wywarł udział w audiencji u Ojca Świętego w Watykanie, wędrowano także śladami Michała Anioła, zwiedzając takie miasta jak Rzym, Florencja, Wenecja, Rimini, San Marino. W bieżącym roku w kwietniu odbyła się tygodniowa wycieczka do Francji zorganizowana przez mgr Krystynę Gwiżdż i mgr B. Kosman, w programie której znalazło się zwiedzanie Paryża i zamków nad Loarą. A oto jak o swoich wrażeniach z wyjazdu mówią sami uczestnicy: *Najbardziej podobał mi się pobyt na Wieży Eiffla. Mam nadzieję, że takie wycieczki będą organizowane co roku* - mówi Grzesiek z kl. VI; Agnieszka z kl. VIII: *Podczas wycieczki do Francji zetknęłam się z jednej strony ze wspaniałymi zabytkami, jak np. Wersal, a z drugiej strony w Paryżu zafascynowała mnie jedna z części miasta o architekturze bardzo smiałej, nowoczesnej*; Justyna z kl. VIII stwierdza: *Dzięki świetnej przewodniczce zobaczyliśmy wiele ciekawych zabytków. Atmosfera była naprawdę wspaniała; Było ekstra i chętnie uczestniczyłbym w takiego rodzaju wycieczkach* - mówi Radek z kl. VII; z kolei Marcin z kl. VIII otwarcie przyznaje - *Na wycieczce było super, poznałem ekstra dziewczynę, po prostu było fajnie, atrakcje na 102 + 2*.

Warto podkreślić, że tego typu wycieczki obok niepodważalnych walorów poznawczych, sprzyjają również zacieśnianiu więzów przyjaźni pomiędzy uczniami i nauczycielami, stanowią również dobrą szkołę samodzielności. *Dziękuję bardzo rodzicom, że tak mądrze inwestują w wiedzę i przyszłość swoich dzieci* - mówi współorganizatorka wyjazdów, B. Kosman. To niezwykle udane przedsięwzięcie będzie w przyszłości niewątpliwie kontynuowane - w planach znajduje się kolejna wycieczka do Włoch, a być może nawet wyjazd do dalekiej Hiszpanii.

*****

27 kwietnia 1999 r. w budynku SP nr 1 w Suchej Beskidzkiej odbył się Etap Gminny organizowanego pod patronatem Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich konkursu wiedzy uczniów szkół podstawowych „Leonardo’99”. W wyniku eliminacji szkolnych do Etapu Gminnego zakwalifikowało się 25 uczniów suskich szkół (11 z SP nr 1, 11 z SP nr 2 i 4 z SP nr 4). Uczniowie musieli wykazać się wszechstronną wiedzą z zakresu języka polskiego, matematyki, geografii, biologii, fizyki i chemii, regionalizmu, a także wiadomości o sztuce. Jako pierwszą przeprowadzono część pisemną, po której do części ustnej zakwalifikowano 10 uczniów. Byli to: Dawid Knapik, Tomasz Kołodziej, Paweł Kutrzuba, Justyna Madoń, Michał Marynowski, Maciej Młyński, Anna Najder, Tomasz Spannbauer, Joanna Trzcinińska (wszyscy z SP nr 1) oraz Kamila Karelus (z SP nr 2). Po przeprowadzeniu części ustnej konkursu i zsumowaniu wyników całości ogłoszono ostateczne wyniki. Czołowe miejsca zajęli: I miejsce - Paweł Kutrzuba, II miejsce - Joanna Trzcinińska, III miejsce - Michał Marynowski, IV miejsce - Justyna Madoń. Laureaci otrzymali ufundowane przez Burmistrza Miasta nagrody w postaci monografii „Sucha Beskidzka”, zakwalifikowali się także do Finału Gmin Babiogórskich konkursu „Leonardo’99”, który odbył się 11 maja. Finaliści mają już zapewniony udział w wycieczce do Wiednia, która jest główną nagrodą w konkursie. O wynikach finału w następnym nr „ZS”.

(M. Leś.)

SŁOWACKI W LICEUM

W bieżącym roku mija 150 lat od śmierci jednego z najwybitniejszych twórców polskiego romantyzmu, Juliusza Słowackiego. Z tej okazji klasa II b Liceum Ogólnokształcącego w Suchej Beskidzkiej przygotowała inscenizację opartą na jego poemacie „Ojciec zadumionych”. Utwór ten, oparty na autentycznych wydarzeniach, opowiada tragiczną historię Araba, który w ciągu trzech miesięcy utracił na skutek epidemii dżumy całą rodzinę - siedmioro dzieci i żonę. Młodym artystom w pełni udało się zachować przejmujący nastrój powagi, smutku i melancholii, jakim przepełniony jest utwór. Przyczyniły się do tego zarówno oszczędna lecz bardzo dobrze dobrana scenografia, orientalny podkład muzyczny oraz gra aktorów, wśród których na szczególne wyróżnienie zasługują wcielający się w tytułową postać Ojca Adrian Hajdyla oraz Agnieszka Rusin w roli Anioła śmierci. Spektakl został wyreżyserowany przez Agnieszkę Hajdyłę, Annę Haliżak i Jarosława Starzaka, którzy są również autorami scenariusza. Opiekę artystyczną nad całością prac związanych z przygotowaniem i wystawieniem przedstawienia sprawowali mgr Natalia Wojtała i mgr Janusz Maciejowski.

Warto podkreślić, że „Ojciec zadumionych”, to jedna z licznych inscenizacji, przygotowywanych w ciągu roku szkolnego w suskim Liceum przez poszczególne klasy. Okolicznościowe przedstawienia-apele weszły do szkolnej tradycji już wiele lat temu i trzeba powiedzieć, że z reguły stoją na naprawdę wysokim poziomie. Szkoda, że grono ich odbiorców ogranicza się jedynie do grona nauczycielskiego i społeczności uczniowskiej Liceum. Warto by było, aby ktoś zainteresował się bliżej pracą młodych artystów i umożliwił im zaprezentowanie swoich umiejętności przed szerszą publicznością. Odbyłoby się zapewne bardzo tanim kosztem - co jest szczególnie cenne zwłaszcza dzisiaj, gdy na wszystko brakuje pieniędzy, także na organizację imprez kulturalnych - zaś mieszkańcy Suchej mieliby możliwość bezpośredniego kontaktu z czymś w rodzaju mini-teatru, a zarazem z wybitnymi dziełami polskiej i światowej literatury.

(M. Leś.)

ZŁOTE MYŚLI

Każdy człowiek, który się poświęca za wolność
- jest człowiekiem, nowym Boga tworem.

Juliusz Słowacki

Konstytucja 3 Maja, zwana też *Ustawą Rządową* uchwalona została przez Sejm Czteroletni w 1791 roku. Była pierwszą w Europie ustawą zasadniczą sformułowaną na piśmie, natomiast drugą w świecie po Konstytucji Stanów Zjednoczonych.

Majowa konstytucja redagowana była w tajemnicy. Na sesji Sejmu, w dniu 3 maja wbrew obowiązującemu regulaminowi obrad, zwolnienicy reform, m.in.: Stanisław Małachowski, Ignacy i Stanisław Potoccy, Adam Kazimierz Czartoryski, Hugo Kollątaj, Józef Wybički, Julian Ursyn Niemcewicz nie zapoznali izby poselskiej z projektem nowej ustawy, ponieważ obawiali się jej odrzucenia przez posłów występujących przeciw naprawie Rze-

nistra z pełnionego stanowiska, poprzez uchwalenie wobec niego wotum nieufności, większością 2/3 głosów podczas posiedzenia Sejmu i Senatu. Straży Praw podlegały komisje: Policji, Wojska, Skarbu i Edukacji Narodowej. Konstytucja wzmacniała władzę wykonawczą, gdyż wprowadzała dziedziczność tronu i zakaz tworzenia konfederacji.

Zreorganizowaniu uległa też trzecia władza, czyli sądownictwo. Dokonano bowiem połączenia sądów grodzkich, ziemskich i podkomorskich w kolejalne sądy ziemskie. Sędziów wybierano na dwa lata.

Konstytucja 3 Maja złagodziła ostre rygory podziału społe-

208 ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

czyzospolitej. Ponadto reformatorzy umiejętnie wykorzystali fakt obecności w Sejmie jedynie 182 posłów w większości popierających reformy. Pozostała część posłów była nieobecna z powodu przerwy wielkanocnej. W tej sytuacji odczytano tekst Ustawy i poddano pod dyskusję mimo protestów nielicznych oponentów. Izba poselska przyjęła konstytucję, a król Stanisław August Poniatowski dokonał jej zaprzysiężenia.

Na wstępie Ustawy czytamy m.in.:

„Uznając, iż los nas wszystkich od ugruntowania i wydoskonalenia konstytucji narodowej jedynie zawisł, długim doświadczeniem poznawszy zadawnione rządu naszego wady, a chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje, i z tej dogorywającej chwili, która nas samym sobie wróciła, wolni od hańbiących obcej przemocy nakazów, ceniąc drożej nad życie, nad szczęśliwość osobistą egzystencję polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, którego los w ręce nasze jest powierzony, chcąc oraz na błogosławieństwo, na wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć, mimo przeszkód, które w nas namiętności sprawować mogą, dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia ojczyzny naszej i jej granic, z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy...”

Konstytucja 3 Maja określała Rzeczpospolitą jako monarchię konstytucyjną. Stwierdzała, że oprócz szlachty naród tworzą również mieszcianie i chłopci. Ustawa regulowała podstawowe prawa i obowiązki obywateli. Ustalała jedność urzędów, skarbu i wojska dla Korony oraz Litwy, przyczyniając się w ten sposób do dalszego ich scalania. Konstytucja dokonywała zgodnie z modelem oświeceniowym trójpodziału władzy w państwie na: ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą.

Władzę ustawodawczą pełnił Sejm i Senat. Sejm uchwałal m.in.: ustawy, podatki, a także sprawował kontrolę nad rządem. Zniesiono liberum veto, a uchwały miały być podejmowane większością głosów. Posłowie wybierani byli raz na dwa lata. Znacznie ograniczono rolę sejmików. Utrzymano sejmiki elekcyjne, wybierające posłów na Sejm i sejmiki relacyjne, które mogły pozbawić posła mandatu. Natomiast sejmiki deputackie i gospodarcze uległy połączeniu.

Senat posiadał prawo zawieszenia uchwały sejmowej. Jednak wchodziła ona w życie, w przypadku ponownego jej przyjęcia przez Sejm. Król nie miał na to żadnego wpływu.

Władzę wykonawczą sprawował organ nazwany Strażą Praw, któremu przewodniczył król. Ponadto w jego skład wchodził: szef rządu, prymas, pięciu ministrów, tj.: policji, spraw wewnętrznych, interesów zagranicznych, wojny, skarbu oraz Marszałek Sejmu i następcą tronu. Dwaj ostatni przedstawiciele Straży pozostawali bez prawa głosu. Konstytucja majowa jako pierwsza w świecie wprowadziła zasadę ustawowej odpowiedzialności ministra za jego działalność. Sejm mógł usunąć mi-

częstwa polskiego na stany. Według ustawy szlachta pozostała wprawdzie stanem uprzywilejowanym, ale pozbawiono ją prawa najwyższej zwierzchności wobec chłopów, oddając ich „pod opiekę prawa i rządu krajowego”.

Majowa konstytucja przyznawała mieszczanom możliwość nabywania dóbr ziemskich oraz wysyłania spośród nich przedstawicieli na Sejm. Podczas jego obrad mieszcianie mogli wyowiadać się w sprawach dotyczących miast.

Nowym osadnikom przybywającym do Polski zza granicy konstytucja gwarantowała wolność osobistą.

Ustawa uznawała religię katolicką za panującą, ale przyznawała tolerancję dla innych wyznań.

Postanowienia Konstytucji 3 Maja nie weszły w życie. Na przeszkodzie stanęli targowiczanie, m.in.: Szczęsny Potocki, Seweryn Rzewuski, Ksawery Branicki, a także caryca Katarzyna II i król Stanisław August Poniatowski, który ostatecznie poparł konfederatów targowickich.

Ostatni król Polski pozostał jedną z najbardziej kontrowersyjnych postaci w historii naszego kraju. Zarzucano mu, że nie potrafił stanąć na czele narodu w obronie niepodległości Rzeczypospolitej. Stwierdzano, że kierował się egoizmem, uległością wobec Rosji. Uważano go nawet za zdradę.

Oto fragmenty rozpowszechnionych wierszy anonimowych o królu, z okresu targowicko-grodzieńskiego i powstania 1794 roku:

„Dwim przysięgi wykonał, obiedwim przelamał,
Na trzecią się gotuje i w tej będę kłamał.
Nie uiszczę przyrzeczeń, zawiodę nadzieję,
Naród zdradzę, lecz bytu swego nie zachwieję,
Kto mi szczerze zaufał, biedna jego dola:
Ludzić, zdradzać, omamiać — to jest moja wola”.

„Darem obłudy, którym przesadza,
Chcąc uniewinnić swe czyny,
Ścisła, a łupi, kocha, a zdradza
Najukochańsze swe syny”.

„My, krakowiacy, nosim guz u pasa,
powiesim sobie króla i prymasa !”

Maria Konopnicka w *Śpiewniku Historycznym 1767-1863* pisała:

„Hej ty panie Poniatowski,
Ty carycy sługo,
Przedasz, przedasz tę Ojczyznę
W tę niewolę długą”.

„Giną, giną orły twoje,
Litewskie pogonie,
Bo nie ojca, ale wroga
Królem masz na tronie”.

Jednak z drugiej strony podkreślić trzeba wielkie zasługi króla dla oświaty, nauki i sztuki. Nie bez znaczenia był też jego udział w reformach.

Ludwik Bernacki i Tadeusz Czapelski w utworze literackim „Obiad czwartkowy” napisali credo Stanisława Augusta:

„Ktokolwiek kiedy stanie na urzędzie
Na miejscu króla, czy też królem będzie,
Niechaj się ojcem uczyni nauki,
Wspiera uczonych, wolne krzewi sztuki.
Niech się przez niego piśmiennictwo iści,
Rosną poczci, wznoszą beletryści,
Pędzel i dłuto strzelą pełnym kwiatem,
Wszystko dokoła podziwiając zatem...
Tak nasza Polska poniechana wprzódy...
Wejdzie fortunna między przednie ludy...”

Twórczą pracę króla docenił Adam Mickiewicz w „Panu Tadeuszu”, w koncercie Jankiela:

„...owe lata szczęśliwe, gdy senat i posły
Po dniu Trzeciego Maja w ratuszowej sali
Zgodzonego z narodem króla fetowali,
Gdy przy tańcu śpiewano: Wiwat król kochany!
Wiwat Sejm, wiwat Naród, wiwat wszystkie Stany!”

Potem jednak Mickiewicz zdecydowanie potępił targowickie oblicze króla:

„Aż Klucznik pojął mistrza, zakrył ręką lica.
I krzyknął: Znam! znam głos ten! to jest Targowica!”

Tadeusz Kościuszko próbował usprawiedliwić poczynania Stanisława Augusta, obwiniając społeczeństwo Polski XVIII-wiecznej:

„A my?
Jakie to łatwe
Ciskać kamieniem w przywódcę,
gdy sumienie woła, że my sami winni,
i mocniej bodaj -
ile że zasłużył tem,
czem się u całego narodu zadłużył”.

Sądzę, że należy przyznać rację wszystkim tym, którzy twierdzą, że Stanisław August Poniatowski nie był w stanie ocalić Rzeczypospolitej, gdyż jej ówczesna sytuacja była beznadziejna. Dorobek zaś czasów stanisławowskich ułatwił społeczeństwu Polski przetrwać okres niewoli.

Kazimierz Surzyn

**KONSTYTUCJA 3 MAJA
ŚWIĘTO NARODOWE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W TWÓRCZOŚCI MŁODZIEŻY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. DYWIZJONU 303
W ŚLESZOWICACH**

TRZECI MAJ

*Na warszawskim rynku,
wielki zebrał się tłum,
wszyscy do zamku śpieszą,
wokół straszny szum.*

*Na sali królewskiej,
cały tłum zebrany,
krzyczy: wiwat Poniatowski!
wiwat wszystkie stany!*

*Bo trzeci maj,
to dzień wielkiej radości,
w tym dniu cały kraj,
jest pełen miłości.*

*To dziś... konstytucja została uchwalona,
wolna elekcja wreszcie zniesiona!
zlikwidowano także liberum veto,
przecież cała Ojczyzna czekała na to!*

*Cieszą się wszyscy,
i starzy i młodzi,
smutek i żal
gdzieś w dal odchodzi.*

*Czas już aby Polska,
zgoiła swe blizny,
by wszyscy zapomnieli krzywdy,
w obliczu ojczyzny.*

*Tyle radości i weselości,
w całym polskim kraju,
wszystkim Polakom sprawiłeś
o ty trzeci maju!*

Katarzyna Kudzia (kl. VII)

SYMBOL POLSKIEJ WIOSNY

*Błyska się światło majowe w oddali,
i jasny płomień nadziei się pali,
a echo niesie wieść radosną,
że nowe życie przychodzi wraz z wiosną.*

*Dnia 3 Maja w sejmowej sali,
król Stanisław August razem z postami,
nowe prawa zatwierdził polskiej stronie,
o wojsku, o podatkach, o dziedzicznym tronie.*

*Konstytucja to sprawiła,
wolność, równość Polsce przywróciła,
z wieży radośnie biją dzwony,
niech ta wiadomość na wszystkie rozniesie się strony.*

*Niech dotrze za góry i pola,
że skończyła się nieszczęsna dola,
wielka zawitała zmiana,
wolność, równość będzie wszystkim dana.*

*I wróg zostanie zwyciężony ducha potęgą,
już krwawe ręce Polaków nie dosięgną,
bo nadszedł cudowny maj,
a świat zmienił się w raj,
nagrodzone zostały lata pracy,
i szczęśliwi są już Polacy,
radośnie ślą okrzyki —
kochany Trzeci Maju —
symbolu polskiej wiosny!*

Joanna Gancarczyk (kl. VII)

WIELKIE ŚWIĘTO...

Trzeci maj, błogi raj,
konstytucją żyje kraj.

Czteroletni sejm się trudził
i nadzieję w ludziach budził.

Wszyscy cieszą się jak moga,
że odtąd pójdą prawą drogą.

Mimo że nie weszła w życie,
wszyscy ją chwalili skrycie.

Zniosła liberum veto, dała tron dziedziczny,
podniosła z ruin kraj praojców wieczny.

Na pamiątkę wydarzenia, że uchwałę podjęto,
cały Naród obchodzi Trzeciego Maja wielkie święto.

Małgorzata Gąsiorek (kl. VI)

KONSTYTUCJA 3 MAJA

Dzisiaj Święto jakich często nie ma,
Dzisiaj nie może być cienia zwątpienia,
Bo chłop pojednał się z panem,
bo Naród w jedno się zbrałał,
bo Konstytucja co na Czteroletnim Sejmie była radzona,
została wreszcie uchwalona.

Trzeci maj ten dzień radosny,
przypadł w najpiękniejszy miesiąc wiosny,
A ludzie ciesząc się wiatują i do katedry idą,
by pomodlić się za konstytucję prawdziwą.
Wiwat król ! Wiwat sejm ! Wiwat Naród ! Wiwat Konstytucja !

Izabela Elżbięciak (kl. VI)

MAJOWA KONSTYTUCJA

Konstytucja uchwalona została maja trzeciego,
roku tysiąc siedemset dziewięćdziesiątego pierwszego,
stronnictwo patriotyczne dokonało osiągnięcia wielkiego,
zwyciężając nad przedstawicielami obozu hetmańskiego.

Lud Warszawy dnia tego wyległ na ulicę gromadnie,
organizując przed zamkiem manifestację - patriotycznie,
wolna elekcja i liberum veto złamane, już nie trwały,
większością głosów miały zapadać sejmowe uchwały.

Chłopów konstytucja pod opiekę prawa wzięła i wszem to ogłosiła,
wtedy nie była w stanie przeszkodzić temu żadna siła,
chwala Ci Ojczyzno moja,
tylko w Tobie jedyna ostoja.

Paulina Pławna (kl. VI)

MAJOWA JUTRZENKA

Był maj 1791 roku,
w kraju chaos i niepokój,
wokół wyciągnięte ręce,
by zagrabić więcej i więcej...

Wśród tych rąk są też polskie,
szlacheckie i magnackie,
Sprzedawczyki ! Nie Polacy !
z wrogami Rzeczypospolitej się bratali,
lecz wśród tysięcy obywateli,
byli tacy, którzy chcieli
- ponad wszystko -
ocalić to co z takim trudem przyszło.

Nie byli to żądni władzy panowie,
lecz patrioci, o sercu i mądrej głowie,
którzy nie szczędząc sił i nie bacząc na zdrowie,
myśleli Rzeczypospolita o Tobie.

W końcu nadszedł ten dzień...dzień chwały,
przed zamkiem w Warszawie, tłumy się zebrały...
w oczekiwaniu na wieści,
jakie z obrad sejmku posłańcy przyniesli.

Nagle radość i wrzawa,
ku wolności, sprawiedliwości, jedna i druga ustawa,
tak się rodziła majowa jutrzienka,
dla polskiego społeczeństwa wesolości posłanka.
I to nie był zwykły dzień tej wiosny,
bo tylko dla prawdziwych Polaków radosny.

Sylwia Rzepa (kl. VI)

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE Z POMOCĄ DLA KOSOWIAN

W dniach 19-30 kwietnia w Suchej Beskidzkiej odbyła się akcja pomocy uchodźcom z Kosowa zainspirowana przez klasę III b, która z wielkim zaangażowaniem i poświęceniem zajęła się organizacją tego przedsięwzięcia. Zbiórka pieniędzy odbywała się dwa razy w tygodniu. Młodzież okazała się ofiarna, wielkoduszna, ale wiadomo, że uczniowska kieszeń nie jest aż tak zasobna, aby zebrać naprawdę okazałą sumę, dlatego zorganizowano także kwestę podczas wywiadówki. Rodzice nas nie zawiedli, okazali się bardzo hojni i konto naszej akcji wzrosło o niebagatelną kwotę 1064 zł. Aby jeszcze bardziej powiększyć tę kwotę, postanowiliśmy połączyć przyjemne z pożytecznym. Dnia 26 kwietnia 1999 r. urządziliśmy dyskotekę, z której całkowity dochód przeznaczony został na rzecz naszej akcji. Po przeliczeniu wszystkich pieniędzy okazało się, że łączna suma wynosi 1650 zł 20 gr. Młodzież przyniosła także dary rzeczowe, te jednak przeznaczaliśmy najbardziej potrzebującym mieszkańcom w Suchej Beskidzkiej. Natomiast zebrane pieniądze przesłaliśmy na konto oddziału PCK w Krakowie. Zachęcamy gorąco młodzież innych szkół, aby podjęła się trudu zorganizowania podobnej akcji.

Pamiętajmy, że zgodnie z mottem naszej akcji: *Milczenie jest zgodą na zło ...*

Samorząd kl. III b LO w Suchej Beskidzkiej

ZŁOTE MYŚLI

Przyszliśmy na świat nie po to, aby niszczyć i burzyć,
lecz aby na podobieństwo Boga tworzyć i wszystko
przekształcać w dobro, nawet to, co inni ludzie już
zniszczyli i czemu nadali kształt zła.

Mikołaj Gogol

PREZENTACJE SZKÓŁ ŚREDNICH POWIATU SUSKIEGO

3.05.1999r., podczas organizowanych jak co roku o tej porze „Dni Ziemi Suskiej”, po raz pierwszy odbyły się Prezentacje Szkół Średnich Powiatu Suskiego. Na czas imprezy, zorganizowanej pod patronatem starostwa, każda ze szkół przygotowała stoisko szkolne, na którym prezentowane były na różne sposoby osiągnięcia i dokonania poszczególnych placówek. Nie brakowało więc klasycznych przedstawień opartych na wyeksponowaniu pucharów i dyplomów zdobytych przez uczniów szkoły, poprzez prezentacje prac dyplomowych wykonywanych przez młodzież w warsztatach szkolnych, skończywszy na promocyjnych materiałach opracowanych z wykorzystaniem techniki komputerowej i audio - video. Na stoisku ZSZ im. W. Witosa można było także co nieco przekąsić.

Głównym punktem spotkań były jednak prezentacje artystyczne. Młodzież każdej ze szkół mogła przedstawić, na znajdującej się na dziedzińcu zamku scenie, przygotowany przez siebie program. Programy te były bardzo różnorodne, co dodatkowo urozmaiciło PREZENTACJE. Mieliśmy więc okazję zobaczyć m.in. tańce i przyśpiewki Górali Babiogórskich w wykonaniu „Polany Makowskiej”, zespołu składającego się z uczniów LO w Makowie Podh. Rodzimy folklor zaprezentował również dziewczęcy zespół z Technikum Rolniczego w Jordanowie. Niezwykły pokaz mody w wykonaniu młodzieży z ZSZ w Makowie, na długo pozostanie w pamięci widzów. Dodać trzeba, że trudno chyba o odpowiedniejszą scenę od twórczego niepowtarzalny dla takiego pokazu klimat dziedzińca suskiego zamku. Występ kabaretu literackiego z Liceum w Jordanowie poświęcony był głównie promocji własnej szkoły. Pełen ciekawych, z pomysłem zrobionych, humorystycznych scenek program podobał się zarówno młodej jak i starszej części widowni. Uczennice ZSZ im. W. Witosa przygotowały krótki występ oparty o poezję śpiewaną.

Całość zakończyła ekipa z suskiego LO dawką trochę mocniejszego uderzenia. W wykonaniu wokalnie-instrumentalnej grupy licealistów usłyszeliśmy ich własne aranżacje znanych, polskich przebojów. Nie obyło się bez bisów. Po prostu się podobało.

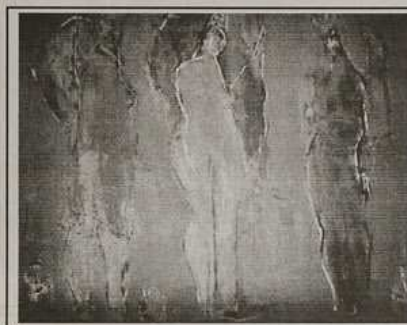
Na zakończenie tego bloku programowego gościnnie wystąpiła grupa „SUPER BLUES SESSION”, w wykonaniu której usłyszeliśmy sporą dawkę dobrej, koncertowej muzyki.

Dziękujemy wszystkim uczniom i ich opiekunom za przygotowanie stoisk, programów i udział w PREZENTACJACH.

J.K.

GALERIA SZTUKI - ZAMEK
ul. Zamkowa ; 34-200 Sucha Beskidzka; Tel:(033) 874 25 57

W dniach od 18.V - 17.VI GALERIA SZTUKI - ZAMEK zaprasza do obejrzenia wystawy malarstwa i rysunku MAŁGORZATY ROSIŃSKIEJ z Zakopanego. Wernisaż i spotkanie z autorką prac odbędzie się 28.V o godz. 17.00.

Małgorzata Rosińska ur. 24 stycznia 1966r. w Zakopanem. Absolwentka Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem - rok ukończenia 1986.

W tym samym roku rozpoczęła studia na Wydziale Rzeźby Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku. Dyplom z rzeźby w pracowni prof. Edwarda Sitka w styczniu 1992r. W trakcie studiów rzeźbiarskich rozpoczęła studia na wydziale malarstwa w pracowni prof. Włodzimierza Łajminga. Dyplom z malarstwa w tejże pracowni otrzymała w listopadzie 1995r. Oprócz malarstwa - głównie olejnego na płótnie - Małgorzata Rosińska zajmuje się rzeźbą i grafiką warsztatową. Jej wielką pasją jest rysunek.

1.V - 30.V.99 WYSTAWA
„ZIEMIA SUSKA W AKWARELI”
autorstwa

Z.GRUBERA, R.KORSAKA
akwarele ze zbiorów Jerzego Harasimeczyka

Wyniki Wyborów

MISS ZIEMI SUSKIEJ

Kategoria DOROSŁYCH 18 - 23 lat

Miss Ziemi Suskiej - IWONA ICIEK - Stryszawa
I Wicemiss Ziemi Suskiej - MARTA CHOLEWA - Sucha B.
II Wicemiss Ziemi Suskiej - AGNIESZKA BALCER - Stryszawa

Kategoria Nastolatek 15 - 17 lat

Miss Nastolatek Ziemi Suskiej - JOANNA ODROWAŻ Stryszów
I Wicemiss Nastolatek Ziemi Suskiej - KAROLINA JUREK - Sucha Beskidzka
II Wicemiss Nastolatek Ziemi Suskiej - PAULINA KĄCIK - Sucha Beskidzka

Miss oraz I Wicemiss z każdej kategorii zawalifikowane zostały do wyborów MISS MAŁOPOLSKI, które odbędą się 12 maja 1999r. o godz. 18.00 w Nowohuckim Centrum Kultury.

ŻYCZYMY POWODZENIA !!!

zdjęcia Miss na str.18

MK MOK

**ZIEMIA
SUSKA 17**

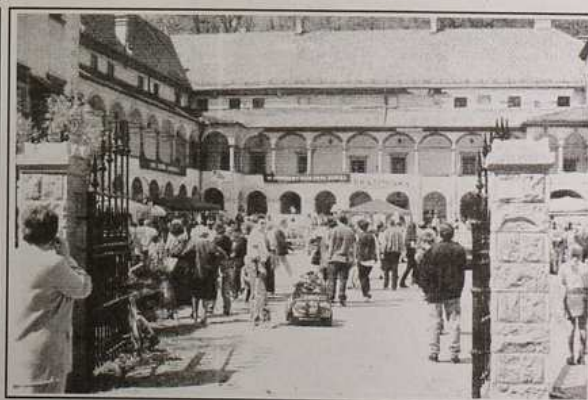
DNI ZIEMI SUSKIEJ 1-3 V 1999 r.

Miss Nastolatka - Joanna Odrowąż (druga z prawej)

Miss Ziemi Suskiej - Iwona Iciek

W pierwszych dniach maja odbyło się szereg imprez i spotkań pod nazwą DNI ZIEMI SUSKIEJ'99, cykliczny blok imprez nabiera z roku na rok większego rozmachu i charakteru, oraz zwiększa się liczba zwolenników suskich majówek jak również współorganizatorów, którzy wzbogacają swoją inicjatywą wartość programu obchodów. Ważnym łącznikiem Dni Ziemi Suskiej jest miejsce w którym odbywają się imprezy, suski zamek swoją scenografią uatrakcyjniła rajdy rowerowe, wystawy ogrodnicze, występy estradowe i inne przedsięwzięcia, dlatego też śmiało można mieć nadzieję, że imprezy pod nazwą Dni Ziemi Suskiej przyciągną charakter ponadlokalny i będą ważną imprezą promocyjną nie tylko miasta ale i regionu.

W tym roku Dni Ziemi Suskiej rozpoczęły się wiosenną wystawą ogrodniczą, dekoracyjność wystawy i zainteresowanie widzów było duże, każdy mógł kupić sadzonki różnych kwiatów i krzewów ozdobnych, myślę że najlepszą oceną tej wystawy jest propozycja aby w przyszłym roku wystawa przerodziła się w trzydniowe Targi Ogrodnicze.

Tradycyjny Rajd Rowerowy jest doskonałą propozycją dla wszystkich, którzy w dobrej atmosferze bez względu na pogodę chcą zażyć świeżego wiosennego powietrza, może nie jesteśmy pierwszymi, którzy proponują rowerowe trasy, ale sprawna organizacja tegorocznego rajdu była dużym atutem, dlatego śmiem twierdzić, iż Rajd Rowerowy po suskich trasach rowerowych będzie miał zawsze swoich zwolenników.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się pierwsze wybory MISS ZIEMI SUSKIEJ, nie trzeba przypominać, że jest to forma pewnej zabawy, w której uczestniczy głównie piękniejsza strona społeczeństwa, ale którą trzeba bardzo subtelnie i z godnością przekazać, w tym miejscu ukłon dla organizatorów, że sprostali zadaniu, odważnie i profesjonalnie przygotowali widowisko - warte obejrzenia.

Również tradycją stanie się chyba, że w tych dniach odbywać się będzie bankiet charytatywny - darczyńców. Tegoroczny pierwszy bankiet odbył się pod patronatem Rady Miejskiej, cel był wzniosły, bo zbierano na remont zegara zamkowego i tym razem w organizacji pomogły firmy i ludzie, na których już wcześniej można było liczyć. Zebrano ponad 6 tysięcy złotych. Ceną wartościową w tych wszystkich zmaganiach jest chęć osiągnięcia i wypracowania pewnej „jakości” i „wartości”, którą często zwie się kulturą, a która często określa nas samych i nasze czasy w których żyjemy.

Obchody Dni Ziemi Suskiej są pewną „wartością”, którą warto utrzymywać a którą każdy może wzbogacić o swoją propozycję „kultury”, ale niestety dopiero w przyszłym roku, w roku 2000.

W.Kwak Dyrektor MOK

Orkiestra swingowa "Kurcbend"

Serdecznie DZIĘKUJEMY sponsorom i darczyńcom za pomoc w przygotowaniu oraz sprawnym przebiegu imprez odbywających się w ramach obchodów DNI ZIEMI SUSKIEJ '99 - tj. I Wystawy Ogrodniczej, VI Rajdu Rowerowego, Turnieju Łuczniczego, a szczególnie I Wyborów Miss Ziemi Suskiej oraz I Bankietu mającego na celu zebranie środków na renowację zamku suskiego:

Kierownictwu restauracji:

"Kasper Suski", "Rzym", "Ośrodka Doradztwa i Dookonnalenia Kadr", "Marago", kierownictwu pubu "Kameleon", cukierni PPHU "Babia Góra" - Zawoja
Serwice-Bochnia Kawa MAG
Kierownictwu sklepów: "Al-JA", "Mój Styl", "Samanta", "Sportowy" - DT "Juhas"

Kierownictwu firm: Kodak Express -DT "Juhas", "Stolmarx"
Kierownictwu dyskoteki XXL - Żywiec

Kierownictwu ZSZ im.W.Witosa i ZSZ - Maków Podh.

oraz kwaciarniom: p. U.Tracz - Maków Podhalański

p. K.Fludra - Sucha Beskidzka

Jazzowy Mistrz Trąbki - Adam Kawończyk

Mistrzowska para taneczna z Krakowa

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE O JÓZEFIE STOPIE

Przyjacielem mi był wielkim i miłośnikiem historii Suchej ogromnym, bywało więc iż, w aptece bo tu najwięcej czasu swego spędzał wymieniał ze mną stare suskie fotografie i prosił abym mu zrobił odbitki. Czas biegnie i często staje mi przed oczyma człowiek, którego przegoniło życie a ja wciąż myślę, że i mnie zabrakło czasu aby mu te zdjęcia wykonać. Kochał Suchą tą moją, Waszą i Jego, starą i nową Suchą. Długo myślałem nad mottem tegoż wspomnienia, zasłużył na takie swoje, suskie i takie mu piszę.

„Los zdarzył, że człek pióra tę księgę otwiera,
Więc jak pisarskie mają w zwyczajny narody
Zaraz mu Skawa stoi za kastalskie wody,
A gdy nie ma Olimpu, na Jasień się wdziera!
Wdziera się, aby wdzięczne wypowiedzieć słowo,
Że mu tu było dobrze, cicho i domowo,
Że w tej walce żywota, co rani i nuży,
Sucha była mu miłym przystankiem podróży!

(Józef Szujski — podczas pobytu w Suchej)

Nieco pochylony z czarną opaską na oku scalił swoją postać z historią miasteczka tak bardzo jak ongiś przed wielu laty inny suski aptekarz Karol Czernecki, czy jakże ciepło wspominany dr Jan Paweł Gawlik lekarz. Był wszędzie obecny, był wszystkim pomocny. A Sucha w tym czasie leczyła swoje rany wojenne. Przecież wszyscy w średnim wieku będący mieszkańcy miasteczka wiedzą jak zaraz po wojnie wyglądała Sucha - nie było tu prawie żadnej zabudowy - była Stacja, stawy rybne, rynek zielny na obecnej Koponickiej, ruiny bożnicy, zburzony dom Lowego w rynku, poobijane domy i apteka na ulicy Piłsudskiego. I do tak schematycznie opisanej tu Suchej wracali ludzie, aby los swój tu właśnie dopełnić. Przez lata jako radny Józef, oczywiście wspólnie z innymi zmieniał oblicze Suchej (ale Jego działania miały inny charakter). Spotykałem Go często na suskim cmentarzu, na którym wdawał się ze mną w inny świat ludzki, cenny i może ważniejszy - dysput teologicznych. Działal w Radzie Parafialnej - miał głębokie życie duchowe i to ceniłem w Nim najbardziej.

JÓZEF STOPA, znany i popularny w środowisku suskim człowiek urodził się 30 stycznia 1926 roku, w wielodzietnej rodzinie Wojciecha i Władysławy Stopów. Zmarł 20 maja 1994 roku. Ojciec Józefa był kierownikiem pociągu na PKP. Z trudem wybudował własny domek zadłużając się. Parę miesięcy po wprowadzeniu rodziny do nowego gniazda zachorował na serce i zmarł mając 47 lat. Została wdowa z ośmiorgiem dzieci - szóstym z nich był Józef. Matka musiała podjąć teraz obowiązkowo: wychowywać, żywić i spłacać długi zaciągnięte przy budowie. Pomagała sobie szyciem, a z każdego kąta wyczierała bieda. Józefowi w pamięci został ojciec klęczący przy pacierzu, nic więcej. Tymczasem lata uciekały, siostry starsze szukały pracy, brat Stanisław kończył gimnazjum w Wadowicach. Józef brał na siebie wiele obowiązków, pomagał mamie, hodował króliki - już to ułatwiało wyżywienie. Kochał przyrodę, przyjaźnił się ze zwierzętami, nie stronił od kotów i zachował do końca życia te upodobania. Okres po śmierci ojca przysposobił Go do pokonywania trudności. Nieraz zdarzało się słyszeć jak przypominał swoim dzieciom starą i wypróbowaną dewizę, że trudności są po to, żeby je pokonywać. Druga wojna światowa

przerwała Jego naukę w Gimnazjum w Nowym Targu, tam skończył pierwszą klasę. Kto pamięta te czasy to zna atmosferę zbliżającej się wojny z Niemcami. Mieszkańców Suchej ogarnęła panika, strach, który nakazywał ratować życie uciekając. Uległa jej również rodzina Józka. Matka spakowała co cenniejsze i wyjechała z dziećmi transportem kolejowym na Wschód. Tak zachowała się wówczas większość rodzin kolejarzy. Wędrówka uciekających spowodowała, że pociągi wlokły się, nie dając nadziei na szybkie przemieszczenie. Kiedy okazało się, że dalej przed Niemcami uciekać nie można, ludzie opuszczali swój dobytek i ratowali się pieszo. W tym zamieszaniu i strachu matka zgubiła się z dziećmi, a o znalezieniu się nie było mowy. Józek na własną rękę wracał spod Rawy Ruskiej do domu. Sytuacja pod okupacją niemiecką wyczerpała jego instynkt zachowawczy. Poszukał pracy jako robotnik w ogrodzie niemieckim, a pracy się nie bał, dzięki temu zarabiał, pomagał rodzeństwu i ratował się od „wywózki” w głąb Rzeszy. Był na tyle dorosły, że znał wartość Ojczyzny, zdawał sobie sprawę, że wal-

czyć o nią trzeba. Wówczas pozostała jedna droga - pomoc partyzantom. A.K. wykorzystywała młodych chłopców do przenoszenia amunicji. Józek w takich sytuacjach był zatrudniany. Odbywały się one w nocy - rano trzeba było zgłaszać się do pracy - jeśli przenoszenie udało się szczęśliwie - inaczej nie byłoby go już między żywymi. W takich warunkach kształtowała się osobowość młodego człowieka, pólseroty, można powiedzieć już wówczas całkowicie zdanego na własne siły. Jak wszyscy rówieśnicy przeżywał oswoobodzenie Suchej w 1945 roku. Świata wolność, Niemcy pobici przez Rosjan opuszczali Suchą niszcząc co się dało. Ale młodym lu-

dziom umknęło już pięć najpiękniejszych lat życia. Zaiśniała konieczność poważnego zastanowienia się nad życiem. Józef musiał zdobyć maturę, ale póki co zarabiał. W zburzonej Warszawie reklamował pastę „Robot”. Wychwalając jej zalety, czyścił jak inni darmowo buty przechodniom i sprzedawał pastę. Dlaczego nie czekał na chętnych, których miał raczej sporo, odpowiedź jest prosta: osiemnastoletni chłopiec o wyraźnej urodzie łatwo zyskiwał klientów. Nie odstraszały Go jazda do Warszawy w prymitywnych jeszcze warunkach, ani czyszczenie butów na zniszczonych wojną ulicach Warszawy. Była to przecież historia. Ciekawe, że jedna z klientek, trzymająca swoją nóżkę na stojaku do czyszczenia pochyliła się nad młodym chłopcem i rzekła - „czy pan wie, że Rockefeller też zaczynał karierę od czyszczenia butów”. Znalazła się okazja do zarobienia grosza w Zembrzycach. Zembrzyce się budowały, a raczej rozbudowywały i można było znaleźć zarobek. Nie przegapił tej szansy i z dumą po latach pokazywał swoim dzieciom, które kamienice budował, to znaczy wykonywał najcięższe prace, dźwigając zaprawę murarską na nosidłach umocowanych na plecach. Z dniówki przychodził wykończony fizycznie, ale wesoly - pieniądź leciał, a marzenie o studiach nabierało sensu. Tymczasem w zamku suskim rozpoczęto organizowanie gimnazjum ogólnokształcącego. Była to inicjatywa Henryka Grosa. Ułatwiło to Józefowi nadrobienie okupacyjnych braków. Ostatni rok nauki odbywał się w gimnazjum w Wadowicach. Po maturze marzył o studiach lekarskich, ale widać nie było mu dane. Wprawdzie zdał na Uniwersytecie Jagiellońskim egzamin wstępny, ale nie został przyjęty z braku miejsc. Nie ma-

rudził, wybrał się do Wrocławia i tam przestudiował pierwszy rok biologii. Mieszkał w bursie księży Jezuitów i cieszył się, że jest studentem. Wprawdzie studiowanie z dala od rodziny powiększało koszty, ale i na to znalazła się rada. Profesor szukał studenta, który zająłby się porządkowaniem uniwersyteckiego zielnika. Pracę chętnie przyjął i wieczorami w podziemiach starego poniemieckiego uniwersytetu pracując poznawał niezliczone tajniki przyrody. Zarabiał na opłaty, wyżywienie, miejsce w bursie, ubranie, skrypty, zeszyty. Kiedy kończył się pierwszy rok biologii wyjął, że chciałby studiować jeden z fakultetów medycznych. Wreszcie zdecydował, że zostanie farmaceutą. Można powiedzieć, że wybierając farmację wchodził Józef na drogę cierpienia i wyrzeczenia. Kiedy kończył się pierwszy rok farmacji i odbywały się ćwiczenia z chemii, w podgrzewanej probówce wytworzyła się mieszanina piorunująca - okruchy szkła dostały się do prawego oka Józka, który właśnie pochylał się aby sprawdzić ćwiczenie. Obok stojący kolega został zraniony w czoło. On ocalał. Nad Józkiem zawisło niebezpieczeństwo utraty wzroku. Profesorowie kliniki uniwersyteckiej robili wszystko, co można było zrobić. Zwrócono się z prośbą drogą radiową o przesłanie potrzebnych leków dla studenta pierwszego roku farmacji zagrożonego ślepotą. Były to czasy powojenne, zdobycie odpowiednich leków było bardzo trudne. I wtedy do kliniki we Wrocławiu na adres zranionego studenta zaczęły płynąć leki i witaminy jak Polska długa i szeroka: od morza po Tatry. Przy każdej przesyłce dołączone życzenia, troska o zranionego, względnie tłumaczenie, że przesyłka mała bo więcej lekarstwa nie ma. Po straszliwej wojnie więź ludzkich serc dawała o sobie znać. Tymczasem lekarze wrocławscy wysłali studenta do Poznania, bo tam wydawało się, że ranga specjalisty była wyższa. Po wielu konsultacjach okazało się, że aby ocalić zdrowe oko trzeba usunąć okaleczone, inaczej infekcja może się posuwać. Józek sam podjął decyzję, podpisał zgodę na usunięcie gałki ocznej. Wrócił do Suchej na rekonwalescencję już w opasek na prawym oku. Cierpienie fizyczne ustępowało, oczodół prawego oka zabliznił się. Trzeba było trochę czasu, założyć protezę. Pozostało tylko pytanie, która ręka ludzka zdoła wypełnić piękną oczodół stworzonego przez Boga. Siła wewnętrzna i wrodzony optymizm, a może i dziewczyna, sprawiły, że Józek postanowił dalej kontynuować swoje studia. Wierzył, że temu podoła i tak się stało. Biegły miesiące i lata, by wreszcie dyplom magistra farmacji stał się faktem. Zostawił we Wrocławiu wielu przyjaciół, z którymi do końca korespondował. Założył rodzinę i zamierzał pracować w Suchej. Udało się tu znaleźć miejsce pracy. Swoim odniesieniem do ludzi, swoją pracą, Życzliwością zdobył sobie wiele sympatii. Nigdy się nie nudził, nie marnował czasu. Cieszył się skrawkiem ziemi, na którym próbował sił ogrodnika, z cierpliwością plewił, zasiliał rośliny, aby wydawały najlepsze plony. Początkowo były to kwiaty: goździki, a potem róże rozmaitych odmian. Wreszcie przyszła kolej na jarzyny, bo potrzebne były dla małych dzieci. Następne lata poświęcone były długiej budowie własnego domu. Włączał się w fizyczną pracę. Ten trud bardzo Go cieszył. Wierny Bogu i Ojczyźnie nie wahał się nigdy wyznawać wiary, nawet kosztem utraty pracy. Miał odwagę mówić prawdę w oczy i nie tracił na tym lecz zyskiwał. Nie zmieniał swojego zdania. Był zawsze bezpartyjny, a przeciw wielu pierwszych sekretarzy z uznaniem ścisłało jego dłoń z dość ciekawym komentarzem, że wolą odważnego bezpartyjnego, niż partyjnego, który zmienia skórę zależnie od sytuacji. Wiele lat pracy społecznej poświęcił Józef w radach narodowych. Nie wstydził się wypowiadać swoich poglądów, chociaż bywało i tak, że nikt nie poparł jego wniosków. Nie potępiał ich, wiedział, że wypełniają partyjne polecenie, a potem po

skończeniu zebrania podchodzili do niego i podawali mu rękę po przyjacielsku. Ciekawe, że zasiadał w radzie parafialnej i był równocześnie członkiem rady miejskiej. Nikogo nie raziło jego postępowanie. Ludzie ufali mu. Mimo tak przychylnych układów w społeczności suskiej Józef odczuwał obecność partyjnych rygorów wobec siebie. Ujawniło się to w czasie, kiedy Cefarm, wybierając najwyższe odznaczenie dla najbardziej zasłużonego pracownika spośród trzech tysięcy wytypowanych farmaceutów podał nazwisko Józefa Stopy. Odrzucono w województwie w Bielsku trzykrotnie jego kandydaturę. Co więcej na apelację Cefarmu, by władze wskazały przyczynę odmowy Józefowi Stopie odznaczenia nie podano żadnego konkretnego argumentu, kwitując tylko słowami „Nie, nie może otrzymać”. Może władze partyjne wiedziały, że Józef przyjaźnił się z pułkownikiem Romanem, dowódcą „chłopów z lasu” na terenie podbeskidzia, że gościł Romana wiele razy w domu, pomagał, a także uczestniczył w pogrzebie dowódcy. Roman opowiadał mu szczerze, jaką gehennę przeżył w więzieniu już komunistycznym, gdzie zmuszano go do wydania wszystkich uczestniczących w oddziałach A.K. Od ostatnich przesłuchań w Polsce Ludowej już nigdy nie przyszedł do siebie. Jak bardzo Józef był odważny świadczyć może sytuacja w czasie stanu wojennego. Kopalnia Wujek i inne okupowane przez górników bezlitośnie pobitych przez ZOMO, potrzebowały pomocy w postaci leków aby mogły przetrwać. Apteki sparaliżowane strachem bały się włączyć w tę akcję polityczną. Ale siostry z „Siwcówki” w Stryżawie postanowiły odnieść się do jednego człowieka do którego miały zaufanie, wiedziały, że nie odmówi pomocy. Wieczór, w czasie dyżuru nocnego Józefa zajechał samochód osobowy. Siostry prosiły Józka, by nie odmówił ranym i pobitym lekarstw. Odważył się dać leki, załadowano je i nocą miały do określonego punktu dojechać. Józef wiedział na co się naraża, ale sumienie kazało mu spełnić ten obowiązek. Noc była pełna niepokoju i obaw. Na szczęście skończyła się szczęśliwie. Józef kochał pracę farmaceuty, a zresztą każdą pracę, która zmierzała do służenia ludziom. Ale z powołania i tak naprawdę był również nauczycielem. Pedagogiem. Ta praca przynosiła mu wiele zadowolenia i przyjemności, toteż chętnie przyjął propozycję nauczyciela chemii w Liceum Ogólnokształcącym w Suchej. Od zwierzchników otrzymał zezwolenie na kontynuowanie zajęć z chemii w skróconym wymiarze godzin. Było to dowodem, że magister Stopa będzie wciąż pogłębiał swoją wiedzę zawodową. Swoje zainteresowania chemią umiał przekazać uczniom, ambitniejszych przygotowywał do olimpiad chemicznych, a to procentowało potem przy egzaminach wstępnych na studia. Toteż z Liceum w Suchej wyszło wielu lekarzy, chemików, farmaceutów, którzy nie bali się przyznawać, że start na wyższe uczelnie ułatwiały im lekcje chemii prowadzone przez Józefa Stopę. Wielu z nich po latach dawało staremu nauczycielowi wiele serdecznych słów pamięci i wdzięczności. Ale przyszedł czas, że on nie mógł już dłużej wykonywać pracy nauczyciela, bo i siły topniały i młodzi ludzie szukali dla siebie pracy. Pożegnał się ze szkołą, ale nie z chemią. Ciągłe napływały prośby o pomoc, o prywatne lekcje z chemii, nie umiał odmawiać, więc zgadzał się bo kochał młodzież. Kolejną lekcję z chemii wyznaczył na 21 maja. Na pogrzeb skromnego, schorowanego i zmęczonego człowieka przybyło wielu ludzi. Na twarzach i w oczach ich widać było smutek i łzy. Wieńce i wiązanki kwiatów nieśli nie tylko rówieśnicy i znajomi, ale i młodzież. Przypominają się tu słowa rzymskiego poety „Nie cały umrę”.

Jerzy Henryk Harasimczyk

LEK. MED. LEON BONI (1919-1999)

Leon Boni urodził się 30 października 1919 r. we Lwowie. Po uzyskaniu matury w 1938 r. rozpoczął studia medyczne we Lwowie, które w 1940 r., z powodu działań wojennych był zmuszony przerwać. W latach 1940-1944 pracował w Instytucie Bakteriologicznym prof. Weigla, przy produkcji szczepionek przeciw tyfusowi plamistemu.

W roku 1944 podjął przerwane studia medyczne w Instytucie Medycznym we Lwowie. W rok później wyjechał do Polski jako repatriant i zamieszkał w Krakowie. W latach 1945-1947 studiował prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1947 r. ponownie podejmuje przerwane studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim uzyskując w 1952 r. dyplom lekarza medycyny.

Przez okres 5-ciu lat (1952-1957) pełnił służbę wojskową, pracując jako lekarz Izby Chorych. W 1957 r. został przeniesiony do rezerwy w stopniu kapitana. W latach 1957-1960 pracował w różnych placówkach służby zdrowia Polski Zachodniej (Oleśnica, Kostrzyń nad Odrą, Wrocław).

Z placówkami służby zdrowia naszego terenu związał się na stałe w marcu 1960 r., podejmując pracę w Szpitalu Powiatowym w Makowie Podhalańskim.

W latach 1960-1963 pełnił funkcję Kierownika Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Suchej Beskidzkiej, a następnie Kierownika Przychodni Obwodowej w Makowie Podhalańskim.

Systematycznie podnosił swoje kwalifikacje, uzyskując:

- w 1965 r. I stopień specjalizacji w zakresie ginekologii i położnictwa,
- w 1965 r. II stopień specjalizacji w zakresie organizacji ochrony zdrowia,
- w 1967 r. II stopień specjalizacji w dziedzinie ginekologii i położnictwa.

Z dniem 1 listopada 1969 r. został ponownie powołany na stanowisko Kierownika Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej w Suchej Beskidzkiej, na którym pracował do 31 maja 1975 r., tj. do dnia reorganizacji organów administracji państwowej. W okresie od 1 czerwca 1975 roku do grudnia 1990 r. zajmował stanowisko Kierownika Miejskiej Przychodni Rejonowej w Suchej Beskidzkiej.

Po uzyskaniu emerytury w 1991 r. pracował jeszcze przez okres roku, w niepełnym wymiarze czasu pracy, w Poradni dla Kobiet w Miejskiej Przychodni Rejonowej w Suchej Beskidzkiej.

Jako Kierownik Wydziału Zdrowia włożył maksimum wysiłku we właściwe funkcjonowanie służby zdrowia na naszym terenie. Bardzo intensywnie angażował się w zagadnienia inwestycyjne w służbie zdrowia. Był inicjatorem budowy siedmiu nowych ośrodków zdrowia na wsi (Łętownia, Bystra, Osielec, Sidzina, Stryszawa, Bieńkówka, Zembrzyce) i Miejskiej Przychodni Rejonowej w Suchej Beskidzkiej. Był również inicjatorem budowy Szpitala Rejonowego w Suchej Beskidzkiej i jego obecnej lokalizacji. Wiele starań i wysiłku włożył w przygotowanie niezbędnej dokumentacji szpitala, a później aktywnie działał w Komitecie Budowy obiektu.

Z chwilą powstania Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia aktywnie włączył się do propagowania jego idei. Był prezesem Zarządu Polskiego Czerwonego Krzyża, rozwinął i uaktywnił honorowe krwiodawstwo. Był również inicjatorem zorganizowania szkolenia siostr PCK i tworzenia punktów opieki nad chorymi. Aktywnie działał również w Towarzystwie Planowania Rodziny, w LOK.

przedruk za Biuletynem Informacyjnym ZOZ nr 15 (84) 1999 r.

Z DZIEJÓW SUSKIEGO WĘDKARSTWA 1879-1999 (5)

(na podstawie pracy dr Pawła Sztoka pt. „Sto lat społecznej działalności wędkarsko-rybackiej na terenie dorzecza rzeki Skawy”)

Wydzierżawienie rewirów rybackich dorzecza Skawy spowodowało zmianę w zakresie ochrony jego rybostanu, która wyrażała się w dobrowolnym ograniczeniu własnych połowów przez poszczególnych dzierżawców oraz w zatrudnieniu strażników - dozorców rybackich, zaprzysiężonych w starostwach powiatowych, przy czym administracja dóbr suskich Władysława Branicznego używała do ochrony dzierżawionych przez siebie rewirów straży polnej i leśnej. Do roku 1902 działania te przeprowadzono na tyle energicznie, że spowodowało to znaczące ograniczenie kłusowniczych połowów ryb, choć nie doprowadziło do całkowitego ich zaniku. Sytuacja uległa zmianie na niekorzyść w latach 1902-1904, kiedy to wyraźnie zmniejszyła się ilość strażników dozoruujących rewiry rybackie. W 1904 r. na obszarze od Zembrzyca aż po ujście Skawicy do Skawy zatrudniony był tylko jeden taki strażnik, który zresztą w ogóle nie interesował się tym, co działo się na Skawie pomiędzy Suchą i Makowem. W 1909 r. Edward Gisman, delegat Krajowego Towarzystwa Rybackiego pisał: „Rozpanoszenie się kłusownictwa w rewirze Skawy, koło Suchoj, jest zastraszające. Co tylko złośliwość ludzka dla tępienia ryb wymyśliła można tutaj znaleźć. Nie mówiąc już o podrywkach, wścierzach, sakach, napotyka się tutaj wylawianie łososi ostkami, widelcami i widłami, stosowanie trutek różnego rodzaju, w zimie młotów i siekier, którymi kłusownicy ogłuszają ryby pod lodem. Kradzież na lisicę jest jednak najbardziej rozpowszechniona. W tym celu cały rewir Skawy został podzielony na rewiry kłusownicze jazami kamiennymi, urządzonymi lejkowato ku większemu prądowi, od brzegu do brzegu, na końcu których znajduje się matnia, pleciana z prętów wikliny, połączonych drutem, śmiertelna pułapka dla najmniejszej nawet rybki. Jazy te układane z kamieni są czasem tak wysokie, że z daleka słychać szum wody, przewalającej się przez kamienie. Miałem okazję widzieć i przebrać siedemnaście takich jazów w jednej tylko gminie Juszczyne na przestrzeni dwóch kilometrów. Całe mnóstwo jest tutaj nieuprawnionych do łowienia, specjalistów łowienia rękami pod kamieniami, nurków-nożowników czyhających na łososię, oprawców stosujących oko druciane lub sznurowe. Nie należy się zatem dziwić, że tylko w tutejszych propinacjach, jak np. w Makowie, można nabyć dowolną ilość pstrągów lub łososi, których u dzierżawców nie można kupić”.

Jedną z przyczyn utrzymywania się kłusownictwa na Skawie był także jej bardzo atrakcyjny rybostan. Zwłaszcza łososię stanowiły poważne źródło dodatkowych, tyle że nielegalnych, zarobków miejscowej ludności. Naturalne tarliska łososi znajdowały się w górnym biegu Skawy powyżej Suchoj, co w połączeniu z rozpoczętą w 1880 r. akcją stałego zarybiania powodowało znaczną ich ilość w tej rzecce. Padały one jednak częstym łupem kłusowników. Jak pisał Józef Rozwadowski, „gdy łososię zjawiał się na odcinku między Suchą i Makowem, natychmiast wszyscy zainteresowani wiedzieli o nim i i nie wypuszczali go ze swojej czulej opieki, dopóki uciekając przed prześladowaniem nie schronił się do pierwszego lepszego zagłębienia brzegu lub w inną zasłonę. Wtedy kłusownik wchodził do wody, w zamiarze rzekomej kąpieli, a posługując się znaną metodą „lechtania” zakładał łososiowi, stojącemu nieruchomo w miejscu, pętlę drucianą lub sznurową powyżej ogona i wyszedłszy na brzeg sam lub przy pomocy współników wyciągał go z wody”.

Z tego samego powodu od pocz. XX w. systematycznie malała także ilość pstrągów potokowych w Skawie i jej dopływach. W tym czasie obok dwóch wspomnianych wyżej gatunków najliczniej występowały na tym obszarze lipienie i świnki, natomiast w znacznie mniejszych ilościach - certy, brzany, karpie, szczupaki i sandacze.

Jak już wspomniałem wyżej ilość kłusowniczych połowów ryb w Skawie i jej dopływach zwiększyła się znacząco z chwilą ograniczenia liczby strażników dozorujących rewiry rybackie. Podejmowano jednak nadal rozliczne działania przeciwko kłusownikom. Szczególne znaczenie miała tu współpraca, jaką dzierżawcy poszczególnych rewirów, a zarazem członkowie Krajowego Towarzystwa Rybackiego, prowadzili z wydziałem Towarzystwa. Efektem jej były rozliczne interwencje Krajowego Towarzystwa Rybackiego, ze względu na autorytet jakim cieszyła się ta organizacja w Namiestnictwie Galicji i w starostwach powiatowych znacznie skuteczniejsze niż bezpośrednie działania dzierżawców. Wyrazem tej działalności było wniesienie do sądu szeregu pozwów przeciwko kłusownikom, a także ciągłe monitorowanie władz Namiestnictwa o konieczności podejmowania dalszych kroków, mających na celu ochronę rybostanu. W wyniku tych działań 7 lipca 1904 r. do wszystkich starostw powiatowych wysłano Rozporządzenie Namiestnictwa Galicji, w którym wzywano starostę m.in. „aby wezwał żandarmerię, przełożonych obszarów dworskich i zwierzchności gminne do czuwania, aby skutecznie położyć kres kłusownictwu rybnemu i masowemu niszczeniu ryb środkami odurzającymi lub trutkami.” Wspomniane Rozporządzenie spowodowało dalsze uaktywnienie zwalczania kłusownictwa przez posterunki żandarmerii, w dorzeczu Skawy, z którymi aktywnie współpracowali miejscowi członkowie Towarzystwa, a także wędkarze-sportowcy, spośród których największą aktywność przejawiał Edward Gisman. Wg J. Rozwadowskiego „gdyby nie on, to tamtejsi kłusownicy gospodarzyliby jak u siebie w domu, ujrzawszy bowiem uprawnionego do wędkowania ulatniają się jak najszybciej, obawiając się rozpoznania i przychwylenia na kłusownictwie oraz pociągnięcia do odpowiedzialności”.

oprac. Marcin Leśniakiewicz

Z ŻYCIA KOŁA PZW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Na dzień 25 kwietnia 1999 roku Koło PZW Sucha Beskidzka wyznaczyło otwarcie sezonu wędkarskiego. W tym dniu odbyły się zawody gruntowo-splawikowe, w których wzięło udział 76 wędkarzy w różnym wieku, w tym 10-ciu poniżej 17-go roku życia. Po 3-godzinnej walce uzyskano następujące wyniki:

- I miejsce z sumą 1800 pkt. — Jan Dyduch
- II miejsce z sumą 1750 pkt. — Mateusz Kamiński
- III miejsce z sumą 1700 pkt. — Andrzej Zadora
- IV miejsce z sumą 1350 pkt. — Zdzisław Hernas
- V miejsce z sumą 450 pkt. — Maciej Sumera
- VI miejsce z sumą 370 pkt. — Sławomir Stróżak

Warto podkreślić, że aż trzech wędkarzy z wyżej wymienionych, to jest Kamiński, Sumera i Stróżak nie ukończyło jeszcze 17 lat życia, a już nawiązało równorzędną walkę z bardziej doświadczonymi wędkarzami. Impreza zakończyła się bardzo sympatycznie, ponieważ najlepszym wręczono atrakcyjne nagrody ufundowane przez Zarząd Koła oraz nielicznych sponsorów.

Nagrodzonym wręczono dyplomy, a wszystkim uczestnikom zawodów zaserwowano napoje oraz kielbaski, które można było własnoręcznie upiec nad ogniskiem.

Atmosfera towarzysząca imprezie była wspaniała i już większość uczestników zapowiedziała udział w innych imprezach organizowanych przez Zarząd Koła z okazji przypadającej w tym roku 120 rocznicy powstania Koła Wędkarskiego w Suchej.

KOMUNIKAT

Koło Wędkarskie w Suchej Beskidzkiej w dniu 15 maja organizuje na rzece Skawie zawody wędkarskie — muchowe z udziałem Kół z Suchej, Makowa i Wadowic. Na początku czerwca z okazji Dnia Dziecka w Skawcach na wodach własnych Koło z Suchej będzie organizatorem zawodów dla dzieci wędkujących w suskim Kole PZW.

ZAMIERZANY ZAKRES PRAC REMONTOWO-KONSERWATORSKICH DLA ZESPOŁU ZAMKOWO-PARKOWEGO

Rok 1999 jest kolejnym rokiem realizacji prac remontowych i konserwatorskich w Zespole Parkowo-Zamkowym. Głównie tym zagadnieniom poświęcona była wizyta jaką 20 kwietnia złożył w su skim zamku mgr inż. Andrzej Gaczoł, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie. W następstwie ostatnich zmian administracyjnych to właśnie jego nadzorowi podlega nasz zamek.

Po przeprowadzeniu wizji lokalnej obiektu zamkowego, terenu parkowego i przyzamkowego, przedstawiono WKZ zakres prac remontowo-konserwatorskich jakie powinny być wykonane w niedalekiej przyszłości.

Zamierzenia są następujące:

Prace renowacyjne wykonywane będą na trzech płaszczyznach:

1. Park - zakres prac obejmuje:

- prace porządkowe,
- wytyczenie oraz wykonanie alejek parkowych wraz z ławkami ogrodowymi i oświetleniem,
- naprawa mostków,
- wyczyszczenie stawu.

Wszystkie te prace mają na celu udostępnienie Parku dla mieszkańców miasta.

2. Zamek - planowane jest:

- wykonanie prac konserwatorsko-kamieniarskich (renowacja i czyszczenie kolumn krużganków),
- malowanie elewacji ścian Zamku okalających dziedzińiec i elewacji ściany od strony południowo-wschodniej (przy drodze dojazdowej do Su chej Beskidzkiej).

3. Teren przyzamkowy - najpilniejsze to:

- rozbiorka zabudowy wtórnej przy „Czerwonej Kamienicy”,
- porządkowanie terenu.

Dalszy los „Czerwonej Kamienicy” uzależniony jest od decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie.

Planowane jest wydzierżawienie części terenu przyzamkowego dla potrzeb Klubu Jeździeckiego.

Zakres i czas wykonania przedstawionych zamierzeń jest ściśle uzależniony od dofinansowania przez Radę Miejską i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Liczymy także na wsparcie sponsorów indywidualnych, fundacje oraz na pomoc mieszkańców Su chej Beskidzkiej.

Wszystkich zainteresowanych problemami Zamku prosimy o kontakt osobisty, bądź też telefoniczny (tel. 874-34-16).

Elżbieta Głuch

SUSKIE SPOTKANIA Z LITERATURĄ REGIONALNĄ

W ramach promocji literatury regionalnej w czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej w Su chej Beskidzkiej rozpoczęliśmy cykl spotkań z młodzieżą szkolną. Poświęcone one zostały tematyce regionalnej w oparciu o ostatnie wydawnictwa Biblioteki Su skiej pt. *Książę Magura* - zbiór legend podań i opowieści zebranych z Su chej i okolic oraz tomik poezji *W cieniu jodeł i świerków* prezentujący wiersze suskich poetów. Jesteśmy mile zaskoczeni dotychczasowym zainteresowaniem młodzieży. Serdecznie zapraszamy na kolejne spotkania uczniów poszczególnych klas, zarówno szkół podstawowych jak i średnich, nie tylko szkół z naszego miasta, ale także całego powiatu. Spotkania te będą trwały od poniedziałku do piątku aż do połowy czerwca br. Dzień i godzinę spotkania można uzgodnić telefonicznie pod numerem telefonu Biblioteki (0-33) 874-22-47.

Serdecznie zapraszamy! MBP

WYSTAWA OGRODNICZA

W dniu 1 maja 1999 r. na dziedzińcu Zamku w Su chej Beskidzkiej odbyła się pierwsza wystawa ogrodnicza zorganizowana przez Biuro Powiatowe Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Nasz Ośrodek podjął się trudu organizacji tej wystawy mając poparcie finansowe i pomoc ze strony Urzędu Miasta Su chej Beskidzkiej, Miejskiego Ośrodka Kultury, właścicielki restauracji „Kasper Suski” p. B. Jaglarz.

Wystawa umożliwiła zapoznanie się z producentami ogrodniczymi naszego województwa oraz dawnego woj. bielskiego, dawała także możliwość zakupu roślin, nawozów i in. środków do produkcji ogrodniczej. Zainteresowanie tą formą prezentacji ofert ogrodniczych jest obecnie bardzo duże ze względu na możliwość uzyskiwania informacji o roślinach u producentów, dokonania wyboru sadzonek wśród wielu szkółek. Jednocześnie producenci mają okazję do spotkania się, wymiany uwag, doświadczeń, porównania swoich produktów.

Ogółem w Suchej zaprezentowało się 24 wystawców z rejonu Krakowa, Bielska, Wadowic, Żywca, Suchej. Szczególnie cieszyła mnie obecność przedstawicieli Instytutu Sadowniczego z Brzeznej z krzewami owocowymi, jak: malina Polana owocująca na jednorocznych pędach, jeżyna bezkolcowa, jagoda kamczacka, różne odmiany truskawek. Szkołka drzewek owocowych z Zagórnik oprócz roślin ozdobnych pokazała odmiany jabłoni (w pojemnikach) parchoodpornych, jak: Rubinola, Rubin, Topaz i in., na których produkcję ma wykupioną licencję. Bogatą ofertę róż i innych ozdobnych z fachowym doradztwem i ogromnym wdziękiem przedstawiało młode małżeństwo ze szkółki w Kocemyrzowie (Kraków) — już trzecie pokolenie prowadzi tą specjalizację. Bogatą ofertę „miodową” przedstawił producent sprzętu pszczelarskiego z Sułkowiec k/Andrychowa, a wspaniałą kompozycją kwiatową w koszu, stojącą na stoliku ODR była dziełem ogrodników z Kalwarii Zebrzydowskiej, na ich stoisku podziwiałam urocze kompozycje w koszykach; podobne kompozycje w wiszących kwiatynkach były na stoiskach ogrodników z Węgierskiej Górki i Bielska Białej-Komorowic. Bardzo „wystawowo” - z ładną aranżacją stoiska przedstawiła krzewy ozdobne szkołka z Wadowic. Natomiast pełną gamę nowości w zakresie roślin balkonowych i rabatowych przedstawił ze Śleszowic „nasz” ogrodnik, dzielnie wspomagany przez młode pokolenie - sprawną, fachową, grzeczną i z humorem obsługa dawała modelowy obraz rodzinnego gospodarstwa. Podobnie, aczkolwiek z innym asortymentem (krzewy iglaste i liściaste), zaistniała druga zaprzyjaźniona z Ośrodkiem Doradztwa szkółka z naszego terenu (Budzów), coraz bardziej rozwijająca się. Oprócz roślin ozdobnych można było zakupić nawozy (firmy Inter-mag, Bio-pole, środki gryzoniobójcze firmy Best-Pest, ziemię, doniczki ręcznie wykonywane (Andrychów), małe opryskiwacze, sekatory itp., a także wybrać coś z bogatej oferty książek ogrodniczych z księgarni p. Matejko z Suchej Beskidzkiej. Ucztę duchową urozmaicała degustacja sałatek komponowanych przez panie z firmy owocowo-warzywnej „Rajdimpex”.

Na zakończenie wspomnę o konkursie na najciekawsze, najładniejsze stoisko, połączonym z losowaniem nagród ufundowanych dla typujących przez wszystkie stoiska, a szczególnie cenną była nagroda firmy Husqvarna - sektor do cięcia róż. Pierwsze miejsce zwiedzający przyznali Liceum Agrobiznesu z Jordanowa, którego stoisko z barankami z siana, kwietnymi gałęziami i całą aranżacją świadczyło o zdolnościach naszej młodzieży. (zdjęcie na str. 17)

Wszystkim, którzy byli zaangażowani w pomoc przy organizacji tej imprezy serdecznie dziękujemy i prosimy o uwagi, które pomogą nam w przyszłości realizować podobne wystawy.

Aleksandra Cholewka

O D R Biuro Powiatowe w Suchej Beskidzkiej

Rejonowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Suchej Beskidzkiej
Redakcja miesięcznika „Ziemia Suska” i Urząd Miejski

organizują
pod patronatem Burmistrza Miasta

II KONKURS NA NAJPIĘKNIEJSZY UKWIECONY BALKON I OGRÓD PRZYDOMOWY (DZIAŁKOWY)

Celem konkursu jest zwiększenie estetyki i wyglądu naszego miasta poprzez kształtowanie w nas samych poczucia piękna otoczenia oraz obcowania z przyrodą w tym najmniejszym tego słowa znaczeniu, jakim jest nasz ogródek, balkon, skrzynka, a nawet doniczka z kwiatami.

Konkurs adresowany jest do mieszkańców osiedli, bloków i domów w obrębie Suchej Beskidzkiej.

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest zgłoszenie udziału do dnia 31 maja 1999 roku.

Czas trwania: do 31 sierpnia 1999 roku. W tym okresie komisja dokona oceny w dwóch etapach w terminach znanych wyłącznie komisji.

Kryteria oceny:

- dobór kwiatów,
- kolorystyka,
- właściwa pielęgnacja,
- ogólny wyraz artystyczny,
- posiadanie widocznego numeru identyfikacyjnego, który zostanie przyporządkowany przy zgłoszeniu.

Komisja dokona oceny w dwóch kategoriach:

- KAT. I — balkony bloków
- KAT. II — ogródki domów prywatnych i działkowych.

Dla zwycięzców konkursu przewidziano nagrody pieniężne i rzeczowe ufundowane przez Organizatorów.

Komisja zastrzega sobie prawo interpretacji w/w regulaminu.

Zgłoszenia do konkursu przyjmują:

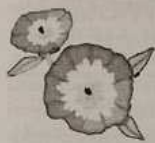
Rejonowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ul. Rynek 10
Redakcja Miesięcznika „Ziemia Suska”, ul. Piłsudskiego 23
Informacje szczegółowe pod numerami telefonów:
874-23-10 RODR
874-22-47 Redakcja

ZIEMIA
SUSKA 25

Wiosna

w wierszach młodych poetów

SP I SUCHA BESKIDZKA KLASA III b

*Naokoło trawa się zieleni.
Zakwitają wiosenne kwiaty:
krokusy, pierwiosnki i kaczęce.
Widać wiosnę wszędzie:
w domu, w polu i w ogrodzie:
Przyleciały skowroneczki,
już zakwitły stokrotczki.*

Andrzej Wójcik

*Wiosna nadchodzi w złocistej sukience.
I już kwiaty rozkwitają.
O popatrzcie - już paki
Słoneczko świeci.
Niedługo noc zapadnie.
A wszystko dookoła takie piękne.*

Ela Trzebuniak

*Wiosna przyszła do nas,
kolorowa i wesola.
Patrząc na jej kwiaty pierwsze
piszemy o niej piękne wiersze.*

Magdalena Lupa

*Przyszła do nas wiosna
zielona, radosna.
Świergot ptaków za oknem
budzi nas: - wstawać śpiocchy
- już wiosna - do pracy czas.*

Michał Banaś

*Wiosna to pora roku
wesola.
Wiosną śpiew ptaków
słychać dokola.
Wiosna zielenią swą
zachwyca.
Wiosny potrzeba nam
do życia.*

Paweł Wajdzik

*Wiosna to piękna pora roku
Ciepła i łaskawa
Wiosna to kolorowe kwiaty
I zielona trawa.*

Agnieszka Dyba

*Nadeszła wiosna w zielonej sukience,
Bukiet kwiatów trzyma w ręce.
Rozrzuca zielen po ogrodach i łąkach,
Liście rozwija w pierwszych pąkach.
Krokusy, kaczęce, pierwiosnki,
A dzieci śpiewają o wiosnie piosnki.*

Paulina Świerkosz

*Gdy nadchodzi wiosna
wszystkie świąteczne grają:
Wiosna! Wiosna!
piękna jest i radosna.*

*Zielone są krzaki
i bardzo pięknie
śpiewają ptaki.*

Przemysław Kopacz

*Przyszła do nas wiosna,
Nowina to radosna.
Na drzewie śpiewa ptak,
na łące kwitnie kwiat.
Bocian stoi na łące,
coraz dłużej świeci słońce.
Pszczoły już się obudziły,
bo zapach kwiatów poczują.
Jaskółki pod niebem latają,
nadejście wiosny ogłaszają.
Dzieci też się ucieszyły,
Gdy zwiastuny wiosny zobaczyły.*

Grzegorz Barzyczak

*Wreszcie wiosna
I od razu pierwsze paki
Osy i pszczoły bzykają
Stokrotki, żonkile zakwitają
Nasza wiosna ukochana
A od wczesnego rana skowronkiem jest rozśpiewana*

Zuzia Knapczyk

*Wiosna piękną porą roku.
Wiosna ma kolorowe kwiaty na każdym kroku.
Wiosna w polu, wszędzie wiosna.
Wiosna jest piękna i radosna.*

Natalia Pochopień

S P W ŚLESZOWICACH KLASA V

Wiersze powstały na lekcji języka polskiego. Inspirowane były utworem Vivaldiego: „Cztery pory roku - wiosna”.

WIOSNA

*Idzie wiosna szybkim krokiem.
Spójrz i oceń modrym okiem.
W górze ptaszek pięknie śpiewa,
gdzieś w oddali niedźwiedź ziewa.
Wszystko budzi się do życia,*

*Kwiaty na łąkach rozkwitają,
zielone drzewa świat upiększają.
Słońce promienie chyli ku Ziemi
i tym na pewno nas rozweseli.*

*Wiosna piękną zielen niesie.
Wiosna piękny warkocz plecie.*

Mariusz Żurek

IDZIE WIOSNA

*Budzi się nam już przyroda,
Słońce też nam mocniej świeci,
Z gór spływa ze śniegu woda,
Cieszą się w tej szkole dzieci.*

*Lód na rzece szybko spływa,
Ziemia wiosną pachnie już,
Tak co roku zwykle bywa,
Niedźwiedź też się ze snu zrywa.*

Anna Gancarczyk

WIOSNA

*W marcu słońce jaśniej świeci.
Bocian już do gniazda leci.
Pęka rzeki toń lodowa.
W baziach gałązka wierzbowia.*

*Już zakwitnął śnieg,
I kwitnie przebiśnieg.
Słońce mocniej przygrzewa,
bo sok puszczają drzewa.*

*Gdy zimowa noc się skraca,
To znak, że wiosna powraca.*

Katarzyna Fluder

SPRZĄTANIE ŚWIATA

My dziś będziemy sprzątałi,
już worki na śmieci nam dali.

Każdy brudas od razu beczy,
Posprzątamy te wszystkie rzeczy?

Co za dużo, to nie zdrowo!
To i owo, to i owo?

Nie czas teraz na rozczulanie!
Zaczynamy już sprzątanie!

Wszyscy sprzątamy - tak moi mili -
Cośmy przez cały rok naśmiecili.

Miotła, grabie, łopata -
to się nazywa sprzątanie świata.

Anna Gancarczyk

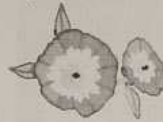
WIOSNA

Idzie wiosna!
Idzie pełna barw wiosolych.
Kwiaty, krzewy rozkwitają,
a ptaki pięknie śpiewają.

I słońeczko nam przygrzewa —
ciepło i radość daje.
Mile kotki z gałązeczek wyrastają,
żółte kaczuszki stawcy ozdabiają.

Wysoko w górze skowronek śpiewa.
Przedszkolaki już marzannę noszą,
Za chwilę spalą, do wody wrzucą.
Żegnaj zimo!
Witaj wiosno!

Paulina Piątek

WIOSNA

Gdy przyjdzie wiosna, będą ptaki śpiewały
i pięknie, pięknie się radowały.
Słoneczko mocniej grzeje,
bardzo szybko śnieg topnieje.

Przyszła wiosna,
kwiaty ze sobą przyniosła,
pomogła dzieciom — śmieci wyniosła.
Czysto wokół, trawka rośnie,
by dzieci mogły biegać radośnie.

Wiosną ziemia się budzi,
uszczęśliwia wszystkich ludzi.
Wszystkie kwiaty się budzą,
a dzieci się wtedy nie nudzą.

Agnieszka Grygiel

LIST DO WIOSNY

Droga Wiosno!
Tak długo na Ciebie czekałem.
Zawsze rano na łękę biegałem,
by zobaczyć czy kwiatem sypnęłaś
i gorącym słońcem się uśmiechnęłaś.
Czy ptaki już przyleciały
i budują swoje gniazda?
Pani Wiosno!
Jesteś najpiękniejszą porą roku.
Lubię, gdy drzewa puszczają swe pąki,
które przemienią się w pachnące kwiaty,
gdy woda w rzece nie jest skuta lodem
lecz głośno szumi i wesoło płynie.
Lubię, gdy rankiem słońeczko przegląda się
w lustrzanej tafli,
a ptaki budzą nas śpiewem.
I wiem, że teraz wszystko zaczyna żyć.
Jesteśmy pełni radości,
nabieramy chęci do nauki,
cieszymy się każdym dniem
i mamy ochotę spełniać dobre uczynki.
Wiatr powiewa lekko,
a Ty wraz z nim rozsiewasz kwiaty.
Cieszymy się z Twojego nadejścia
i podziwiamy malowany przez Ciebie świat.

Łukasz Stanaszek

ALBATROS DWA

POLSKI PAPIEŻ
dwutomowe dzieło

Jeszcze jedna książka o Papieżu? Tak. Ale takiej jeszcze nie było. Postarał się o to wszystkim znany biograf ks. Mieczysław Maliński. Sięgnął do swoich wspomnień, a przecież ma ich pod dostatkiem. Przyjaźnił się z Karolem Wojtyłą od 1940 roku i napisał tęczową rewelacyjną. Wmontował do tekstu fragmenty utworów swojego przyjaciela i przez to jeszcze bardziej przybliżył nam tę postać. Ta książka daje odpowiedź na pytanie jak doroślał Karol Wojtyła do papieżstwa, i w jakich czasach przyszło mu żyć. Pozycja ta skłania do refleksji nad najnowszą historią Polski. Całość napisana językiem prostym, barwnym, żywym — do czytania. Album przepięknie światłotrym kolorowymi fotografiami.

Niebawem czeka nas drugi tom, który opowie o tym jak przebiega pontyfikat od 1978 roku, aż do dzisiaj. Pontyfikat — jeden z największych w historii Kościoła.

Wydawnictwo Albatros Dwa:
Mieczysław Maliński — „Karol Wojtyła — dorostanie do papieżstwa” — tom I;
obj. ok. 360 str., oprawa twarda, cena — 42 zł. (w sprzedaży — maj 1999 r.)
Mieczysław Maliński — „Jan Paweł II — niezwykły pontyfikat” — tom II;
obj. ok. 360 str., oprawa twarda, cena — 42 zł.

Zamówienia prosimy kierować na adres:
Redakcja Ziemi Bocheńskiej, 32-700 Bochnia,
ul. Kazimierza Wlk 14, tel./fax (014) 612 21 60;
e-mail: ziemia@bochnia.pl
Książka dostępna także w sprzedaży bezpośredniej
Pytaj u przedstawicieli „Albatrosa”

Karol Wojtyła
tom I

POLSKI PAPIEŻ

Jan Paweł II
tom II

KOMUNIKAT KOŃCOWY VI RAJDU ZIEMI SUSKIEJ

cd. ze str.36

PUCHARY I NAGRODY WRĘCZALI:

Kazimierz Wywijas - Wiceburmistrz Miasta Sucha Beskidzka
inż. Maria Mazur - Urząd Miasta w Suchej Beskidzkiej
mgr Zdzisław Najder - Przewodniczący Rady Powiatu Sucha B.
mgr Witold Zajączek - Zarząd Miejski SZS w Suchej B.
mgr Marek Kaliciak - Harcerski Klub Sportowy w Suchej B.
st. asp. szt. Józef Świętek - Komenda Powiatowa Policji
Jacek Gierat - Prezes MKKS „Babia Góra” w Suchej
Józef Szklarczyk - Sędzia Techniczny
hm. Janina Gruszczyńska - Komendantka Hufca Ziemi Suskiej
mgr Franciszek Kowalówka - Komandor VI Rajdu Rowerowego

VI Rowerowy Rajd Ziemi Suskiej odbył się w dniu 02.05.1998 r w godzinach od 10:00 do 16:00 na terenie Zespołu Parkowo-Zamkowego w Suchej Beskidzkiej oraz Trasy Rowerowej Nr 1 (Jasień Mała Pętla - 4 km).

Do udziału w rajdzie zgłosiło się 117 uczestników w 10 kategoriach wiekowych z czego wzięło udział 115 zawodników.

LISTA WYNIKÓW:

L.P. Nazwisko i Imię   Miejscowość   Lokata

KATEGORIA do 5 lat

1. Krzeszowiak Mateusz	Sucha B.	I
2. Matuszyk Agnieszka	Sucha B.	II
3. Czaicki Michał	Sucha B.	III

KATEGORIA Dzieci 6 do 8 lat

4. Chmielarski Mieszko	Sucha B.	I
5. Dróżdź Magdalena	Palcza	II
6. Żaczek Maciej	Sucha B.	III
7. Kępa Maciej	Sucha B.	IV
8. Niewiadomska Karolina	Sucha B.	V
9. Biskup Dariusz	Białka	VI
10. Knap Piotr	Białka	VII
11. Sroka Michał	Słopnice	VIII
12. Krzak Damian	Sucha B.	IX
13. Świętek Krzysztof	Śleszowice	X
14. Ceremuga Kacper	Skawica	XI
15. Matuszyk Magdalena	Sucha B.	XII
16. Faber Aleksandra	Sucha B.	XIII
17. Bartunek Witold Jerzy	Sucha B.	XIV
18. Lenart Jakub	Sucha B.	XV
19. Czaicka Agnieszka	Sucha B.	XVI
20. Dziedzic Dominik	Sucha B.	XVII

KATEGORIA Dzieci 9 do 10 lat

21. Galorz Michał	Sucha B.	I
22. Mielec Mateusz	Sucha B.	II
23. Uptas Maksymilian	Palcza	III
24. Barzyczak Roman	Sucha B.	IV
25. Świętek Bartłomiej	Sucha B.	V
26. Knapczyk Zuzanna	Sucha B.	VI
27. Kopacz Krzysztof	Zembrzyce	VII
28. Kołacz Michał	Sucha B.	VIII / IX

29. Miśkowiec Karol	Sucha B.	VIII / IX
30. Skrzyżoń Paweł	Sucha B.	X
31. Kumorek Martyna	Sucha B.	XI
32. Głowacz Adrian	Jachówka	XII
33. Dróżdź Paulina	Palcza	XIII / XIV
34. Mrózek Małgorzata	Sucha B.	XIII / XIV
35. Kępa Tomasz	Sucha B.	XV
36. Głodkiewicz Barbara	Nowy Targ	XVI
37. Dróżdź Barbara	Palcza	XVII
38. Mika Patrycja	Sucha B.	XVIII
39. Krzak Szymon	Sucha B.	XIX
40. Kwaśny Filip	Sucha B.	XX
41. Bartunek Kamila	Sucha B.	XXI
42. Mamcarz Szymon	Sucha B.	XXII
43. Łuczak Marcin	Palcza	XXIII
44. Skowron Aanna	Stryżawa	XXIV

KATEGORIA Dziewczęta 11 do 13 lat

45. Knap Teresa	Białka	I
46. Chrzęszcz Elżbieta	Sucha B.	II
47. Iwanek Gabriela	Sucha B.	III
48. Siwiec Justyna	Sucha B.	IV
49. Faber Anna	Sucha B.	V
50. Zachaj Wioletta	Sucha B.	VI

KATEGORIA Chłopcy 11 do 13 lat

51. Sporek Krzysztof	Bielsko-Biała	I
52. Nikliński Daniel	Sucha B.	II
53. Błachut Michał	Sucha B.	III
54. Elżbieciak Michał	Lachowice	IV
55. Grzempa Jan	Bielsko-Biała	V
56. Przybyłko Filip	Lipowa	VI
57. Szczepaniak Łukasz	Bieńkówka	VII
58. Kopacz Bogdan	Zembrzyce	VIII
59. Kij Jacek	Sucha B.	IX
60. Bryndza Sebastian	Sucha B.	X
61. Zachaj Norbert	Sucha B.	XI
62. Stankiewicz Paweł	Sucha B.	XII
62. Mrózek Mateusz	Sucha B.	XIII
63. Dróżdź Marcin	Palcza	XIV
64. Faber Michał	Sucha B.	XV
65. Klimasara Paweł	Sucha B.	XVI
66. Pająk Michał	Zembrzyce	XVII
67. Szewczyk Grzegorz	Maków P.	XVIII
68. Burliga Mateusz	Jachówka	XIX
69. Francuz Piotr	Sucha B.	XX
70. Jurarz Marcin	Sucha B.	XXI
71. Kapala Szymon	Lachowice	XXII
72. Dudek Rafał	Stryżawa	XXIII
73. Listwan Radosław	Sucha B.	XXIV
74. Gruszczyńska Piotr	Maków P.	XXV
75. Kołacz Mariusz	Sucha B.	XXVI

KATEGORIA Dziewczęta 14 do 16 lat

76. Pustelnik Kalina	Sucha B.	I
77. Iciek Dagmara	Lachowice	II

KATEGORIA Chłopcy 14 do 16 lat

78. Klimczuk Miłosz	Andrychów	I
79. Wizner Robert	Bielsko B.	II

80. Buda Jakub	Andrychów	III
81. Spyrka Wojciech	Grzechynia	IV
82. Kapała Błażej	Żywiec	V
83. Kulka Łukasz	Lachowice	VI
84. Wądolny Jakub	Sucha B.	VII
85. Kozik Ireneusz	Lachowice	VIII
86. Pająk Mateusz	Sucha B.	IX
87. Chmiel Tadeusz	Sucha B.	X
88. Pająk Paweł	Palcza	XI

KATEGORIA Dziewczęta 17 lat i więcej

89. Głodkiewicz Katarzyna	Nowy Targ	I
90. Wątroba Edyta	Sucha B.	II

KATEGORIA Chłopey 17 lat i więcej

91. Szafrańiec Piotr Wojciech	Inwałd	I
92. Wojewodziec Artur	Targanice	II
93. Michalec Przemysław	Andrychów	III
94. Andruszkiewicz Dominik	Bielsko B.	IV
95. Głodkiewicz Tadeusz	Nowy Targ	V
96. Wizner Robert	Bielsko B.	VI
97. Klimasara Krzysztof	Sucha B.	VII
98. Wróbel Marcin	Sucha B.	VIII
99. Porębski Marcin	Sucha B.	IX
100. Kufel Marcin	Andrychów	X
101. Chmiel Radosław	Sucha B.	XI
102. Wójciak Tomasz	Maków P.	XII
103. Nowak Sylwester	Jachówka	XIII
104. Sporek Bartłomiej	Bielsko B.	XIV
105. Wilczek Wojciech	Maków P.	XV
106. Pacyga Tadeusz	Białka	XVI
107. Sporek Mateusz	Bielsko B.	nie ukończył
108. Michalek Bartłomiej	Stryszawa	nie ukończył

KATEGORIA osoby powyżej 40 lat

109. Sroka Stefan	Słopnice	I
110. Grandys Janusz	Kraków	II
111. Głodkiewicz Andrzej	Nowy Targ	III
112. Grzempa Grzegorz	Bielska B.	IV
113. Kruczek Stanisław	Kraków	V
114. Koprzak Józef	Skawica	VI
115. Mika Zbigniew	Sucha B.	nie wystartował

NAJMŁODSZY UCZESTNIK - Michał Czaicki
SENIOR RAJDU - Józef Koprzak

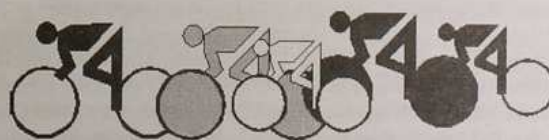
Organizatorzy dziękują w s z y s t k i m TYM, którzy włączyli się w organizację i przeprowadzenie VI ROWEROWEGO RAJDU ZIEMI SUSKIEJ o PUCHAR BURMISTRZA MIASTA SUCHA BESKIDZKA zorganizowanego w ramach obchodów DNI ZIEMI SUSKIEJ w dniu 02.05.1999 r.

Sędzia Główny
mgr Witold Zajaczek

Komandor Rajdu
mgr Franciszek Kowalówka

Sekretarz Rajdu
hm. Janina Gruszczyńska

Sucha Beskidzka, dnia 02.05.1999 r.

DO ZOBACZENIA ZA ROK !

Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Pelplińskiej w Chojnicach przesłało na ręce Przewodniczącego Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej apel następującej treści:

Podkreślając ogromne znaczenie stanowiska uczestników IX Ogólnopolskiej Konferencji pt. Polityka Prorodzinna Samorządu Terytorialnego, zorganizowanej przez Ligę Krajową we współpracy z Komisją Krajową NSZZ „Solidarność” i Polską Federacją Stowarzyszeń Rodzin Katolickich od 26 do 28 marca br. w Częstochowie, a w szczególności wagę punktu 8 tego stanowiska, który brzmi: „*Dążyć do takiego zorganizowania i egzekwowania warunków pracy, aby umożliwić rodzinie godne życie, wychowanie dzieci i wypoczynek niedzielny i świąteczny w duchu chrześcijańskich korzeni i narodowych tradycji*”, jak również nieprzemijalność słów: „*Pamiętaj, abys dzień święty święcił*” oraz przybliżanie się obchodów Wielkiego Jubileuszu 2000-lecia i apostołskiej wizyty Ojca Świętego w Ojczyźnie, a nadto nauczanie papieża Jana Pawła II o świętowaniu niedzieli,

zwracamy się z apelem

do lokalnych samorządów o upowszechnienie tych wartości wśród kupców, sprzedawców i klientów tak, aby w niedzielę i święta zrezygnowali z handlu dla poszanowania tego czasu przeznaczonego na osobisty wypoczynek i życie rodzinne.

Podjęcie tego apelu pozwoli nam wrócić do chrześcijańskich korzeni i tradycji naszego narodu, a zerwać z obcą, narzuconą nam praktyką. Ten piękny dar wspólnot lokalnych III Rzeczypospolitej dla Ojca Świętego będzie wyrazem naszej wierności i szacunku dla Jego Osoby.

Szczęść Boże !

Uczestnicy konferencji, członkowie Ligi Krajowej, Miejskiej i Wiejskiej:

Andrzej Mielke - radny RM w Chojnicach,
red. naczelny gazety „W rodzinie”

Jerzy Fryzowski - radny Rady Miasta Gdańsk,
przew. Ligi Miejskiej Gdańsk

Piotr Pawlicki - z-ca red. naczelnego „W rodzinie”

LISTY DO REDAKCJI

W związku z artykułem w marcowym numerze „Ziemi Suskiej” pt. „230 rocznica walk Konfederatów Barskich w Suchej i okolicach” chciałam zauważyć, że pod lipą koło kościoła nie rozstrzelano konfederatów. Kilku konfederatów ukrył przeor pod ołtarzem w kościele (starym). Kościelny zdradził tych konfederatów. Zostali oni rozstrzelani w Księżym Potoku za plebanią poniżej wikařówki. W tych miejscach gdzie ich pochowano są położone kamienie. Na pamiątkę tego zdarzenia w tym potoku stoi żelazny krzyż ogrodzony żelaznym płotkiem. Mogiłę pod lipą przy bramie kościelnej zrobił ksiądz, żeby ludzie nie zapomnieli o tych wydarzeniach. Dawniej droga, tak jak dzisiaj ul. 3 Maja, prowadziła poniżej wikařówki przez Księży Potok. Mimo woli ludzie przechodzili w pobliżu mogiły i krzyża, więc wiedzieli o tym. O tych zdarzeniach opowiadał nam na lekcji religii ks. Józef Dowsiła. Był katechetą w Suchej przez kilkanaście lat. Te wydarzenia są opisane w kronice parafii na plebanii. Ks. Proboszcz może to udostępnić do wglądu w celach naukowych.

Z poważaniem
Krystyna Stopa

DYREKCJA ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

informuje o zasadach rekrutacji do LO młodzieżowego
i LO dla dorosłych w roku szkolnym 1999/2000

Liceum Ogólnokształcące młodzieżowe

Profile kształcenia:

- profil matematyczno-fizyczny
- profil humanistyczny
- profil biologiczno-chemiczny
- profil ogólny z rozszerzonym nauczaniem języka angielskiego
- profil ogólny z rozszerzonym nauczaniem języka niemieckiego

W klasach o profilach: matematyczno-fizycznym, biologiczno-chemicznym, ogólnym nauczane są języki: angielski i niemiecki. W klasie o profilu humanistycznym nauczane są języki: niemiecki i łaciński. Dodatkowym językiem nauczonym w tej klasie jest język angielski.

Warunki przyjęcia:

Wymagane dokumenty:

- podanie (na formularzu wydawanym przez szkołę)
- życiorys
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia
- 2 fotografie o formacie 37 mm x 52 mm
- świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
- wynik badania kompetencji polonistycznych i matematycznych

Przyjęcia kandydatów do kl. I będą dokonywane zgodnie z „Regulaminem rekrutacji do kl. I”, który jest dostępny do wglądu dla wszystkich zainteresowanych na terenie szkoły.

Termin składania dokumentów w sekretariacie szkoły
do 15.05.1999 r.

Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej

Okres trwania nauki: 3 lata.

Wymagane dokumenty:

- podanie
- świadectwo ukończenia szkoły zawodowej
- życiorys
- zaświadczenie lekarskie o możliwości kontynuowania nauki
- 3 fotografie o formacie 37 mm x 52 mm

Termin składania dokumentów: od 14.06.1999 r. do 13.08.1999 r.

Egzamin wstępny:

język polski - 18.08.1999 r., godz. 16.00
matematyka - 19.08.1999 r., godz. 16.00

Zajęcia prowadzone są we wtorki, środy i czwartki
w godzinach: 15.30-20.30.

Zespół Szkół Ogólnokształcących
w Suchej Beskidzkiej
ul. płk. T. Semika 3
tel./fax 874-22-32

Szanowni Państwo Rodzice !
Zapraszamy do Społecznej Szkoły Podstawowej w Suchej Beskidzkiej
przy ul. Mickiewicza 9
tel. 874-25-46

ZAPEWNIMY WASZEMU DZIECKU

- ☺ - przyjazną atmosferę
- ✎ - zindywidualizowany system nauczania,
- ☺ - opiekę pedagogiczną od 7.40 do 14.30, ale naukę w klasach I-III rozpoczynamy o 8.50

U NAS PRZEDE WSZYSTKIM

- ✎ - nauczy się myśleć,
- ✎ - nauczy się, jak efektywnie się uczyć

OFERUJEMY TAKŻE:

- ✎ - mało liczne klasy
- 📖 - od pierwszej klasy naukę języków obcych
- 📖 - naukę informatyki od IV klasy
- 👉 - indywidualnie dobraną gimnastykę korekcyjną
- 🏊 - raz w tygodniu basen (zajęcia prowadzą instruktorzy)

PRZYGOTOWUJEMY SIĘ DO OTWARCIA GIMNAZJUM W ROKU SZKOLNYM 1999/2000

Szanowni Rodzice !
Można zapisać dziecko do Społecznej Szkoły Podstawowej do każdej klasy.
Zapraszamy !

WYKAZ

nieruchomości gruntowych położonych na terenie miasta Sucha Beskidzka przeznaczonych do sprzedaży w formie przetargów ustnych nieograniczonych.

Lp.	Nr działki	Położenie	Powierzchnia	Nr KW	Termin zabudowy	Przeznaczenie	Cena
1.	10004/8	ul. Szpitalna	17 a 59 m ²	24165	rozpoczęcie 2 lata zakończenie 3 lata	handel, usługi i gastronomia	46.613,00 zł
2.	6900/5	ul. Spółdzielców	8 a 30 m ²	30500	j.w.	budownictwo mieszkaniowe	16.435,00 zł
3.	9531/24	ul. Przemysłowa	31 a 56 m ²	29779	j.w.	tereny przemysłu	64.066,00 zł
	9531/25		29 a 81 m ²		j.w.		60.514,00 zł

OBWIESZCZENIE

Zarządu Miasta w Suchej Beskidzkiej

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. nr 89, poz. 415) podaje się do publicznej wiadomości, że dnia 22 czerwca 1999 roku o godz. 10.00 w sali nr 5 Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej odbędzie się sesja Rady Miejskiej, której przedmiotem będzie uchwalenie zmian w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Sucha Beskidzka obejmujących obszar miasta w rejonach „Błądzonka - Barzyczaki” i „Błądzonka - Rzeźniczaki”.

Za Zarząd
Burmistrz Miasta
mgr Andrzej Siwiec

BUDOMAT® S.C.

SKŁAD MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

BIURO:
34-120 ANDRYCHÓW
UL. SŁOWACKIEGO 4A
TEL. (033) 8751209
TEL./FAX (033) 8759367

SKŁAD:
34-120 ANDRYCHÓW
UL. KRAKOWSKA 28
TEL. (033) 8752776
TEL. (033) 8505898

SKŁAD:
34-100 WADOWICE
UL. ŁAZÓWKA 76
TEL. (033) 833224
TEL. (0602) 484085

SKŁAD:
34-200 SUCHA BESKIDZKA
UL. BENIOWSKIEGO 1
TEL. (033) 8741634 (do 17.00)
TEL. (0602) 484144

OFERUJE

MATERIAŁY BUDOWLANE ZNANYCH PRODUCENTÓW PO ATRAKCYJNYCH CENACH

CEMENT 350 - OD 207,84 ZŁ ZA TONĘ

CEMENT 250 - OD 175,21 ZŁ ZA TONĘ

WAPNO TRZUSKAWICA - 260 ZŁ ZA TONĘ

CEGLA PEŁNA - OD 0,41 ZŁ ZA SZT.

PUSTAK MAX "BIEGONICE" - 2,25 ZŁ ZA SZT.

CEGLA MODULARNA - 1,50 ZŁ ZA SZT.

PUSTAK ALFA - 2,36 ZŁ ZA SZT.

1/2 ALFA - 1,35 ZŁ ZA SZT.

WEŁNA MINERALNA 60/50 - 5,23 ZŁ ZA M²

UNI-MATA 150 - 11,58 ZŁ ZA M²

STYROPIAN - OD 72,80 ZŁ ZA M²

PLYTA GIPSOWA 12,5 MM - 18,68 ZŁ ZA SZT.

OKNA VELUX, FARKO, GRYBÓW W CENIE PRODUCENTA

STYROPOL

AUSTROTHERM

VELUX
OKNA DO PODDAŻY

ROCKWOOL

Gullfiber

Materiały termoizolacyjne
Gullfiber Polska Sp. z o.o.

BIEGONICE

SKŁAD W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

ul. Beniowskiego 1 (teren byłej Składnicy Maszyn)

ZAPRASZA

OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU W GODZ. 7.00 - 17.00

W SOBOTĘ W GODZ. 7.00 - 13.00

DYSPONUJEMY TRANSPORTEM NA ŻYCZENIE KLIENTA

F.H.
STANDARD

Sucha Beskidzka
D.H. "Juhas" I piętro
tel. (033) 874-17-08

PUNKT SPRZEDAŻY
TAKŻE:

SKAWINA, ul. RYNEK 11
tel. (0-12) 276-18-04
fax (0-12) 276-56-42

**PRALKI, LODÓWKI,
TELEWIZORY, WIEŻE,
ZESTAWY SATELITARNE**

MONTAŻ I SPRZEDAŻ

WIZJI TV oraz **CYFRY +**

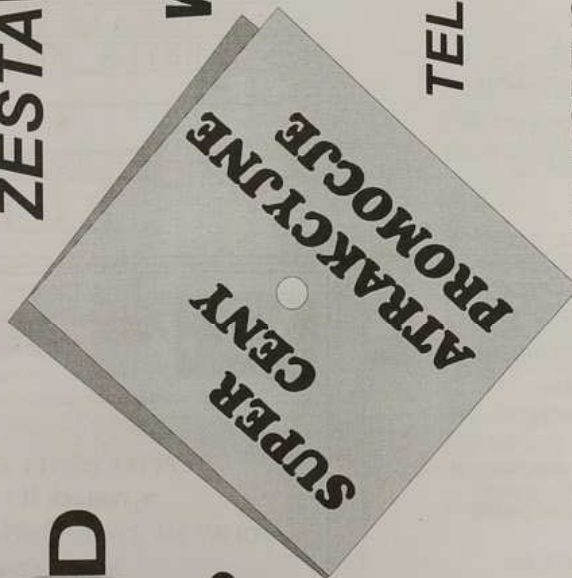
TELEFONY KOMÓRKOWE

NAJKORZYSTNIEJSZY SYSTEM RATALNY !

Do 2.000 zł = 0% pierwszej wpłaty

ZOSTAŃ NASZYM STAŁYM KLIENTEM

(REALIZUJEMY INDYWIDUALNE ZAMÓWIENIA)
TRANSPORT GRATIS !

KUPIĘ CZEREŚNIE

(DZIKA i OGRODOWA)

DRZEWO OKRĄGŁE LUB TARCICĘ

Zbigniew Gierat

Oster - Polska
ul. Mickiewicza 36
34-200 Sucha Beskidzka

TEL.: (033) 874 24 11
(033) 874 24 32

OSTER.

sp. z o.o.
FABRYKA MEBLI

2 - letnia Policealna Szkoła Zawodowa
z uprawnieniami szkoły publicznej

Technik Informatyko-Medialnych i Informatycznych

kształcąca w zawodzie:

- o **technik informatyk** (wybór specjalności)
- o **technik informacji naukowej**
(operator baz danych, specjalista d.s. sieci komputerowej,
informacji biznesowej, wydawnictw informacyjnych,
informacji naukowo-technicznej, promocji, reklamy,
marketingu, wystaw itp.)

ogłasza nabór na rok szkolny
1999 / 2000

Szkoła w budynku ZSZ im. W. Goetla w Suchej B., ul. Kościelna 5

Sekretariat (p.109) czynny w dniach:

poniedziałek - czwartek 8.00 - 12.30
piątek 12.30 - 16.00

AMPLICO
LIFE

AIG Powszechne
Towarzystwo
Emerytalne

"Pomyśl już dziś o swojej emeryturze"

Obsługę II i III filara proponuje
agent ubezpieczeniowy:

MAGDALENA CZAJA
SUCHA BESKIDZKA
OS. BESKIDZKIE 3/4
tel. : (033) 874-25-95
GSM 0 604 452 981

AIG

Powszechne
Towarzystwo
Emerytalne

AMPLICO
LIFE

PIERWSZE AMERYKAŃSKO-POLSKIE TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I REASEKURACJI S.A.

UBEZPIECZENIA EMERYTALNE
w ramach II i III filaru

POLISY NA ŻYCIE, ZDROWIE I WYPADKOWE

Krzysztof Drabicki
tel. (033) 874-20-19

Bezpośredni Przedstawiciel

GABINET LEKARSKI

CHOROBY TARCZYCY,
OTYŁOŚĆ, MENOPAUAZA

Dr n.med. Agata WALIGÓRSKA
SPECJALISTA ENDOKRYNOLOG

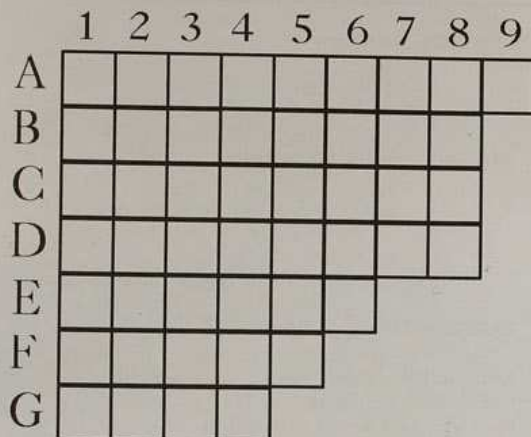
przyjmuje w każdą sobotę
w godzinach 11.30 - 12.30
Sucha Beskidzka ul. Konopnickiej 13
tel. 874 31 04

Zaginął aparat ZENIT.

Właściciel bordowego kombi, który podwiózł turystów na dworzec w Juszczyźnie proszony o kontakt.
tel. (012) 617 37 14 w. 911

Z NAJBESZYM ŻYCZENIAM Z OKAZJI DNIA DZIECKA

Redakcja

Poziomo:

- A - 1 Nasze morze to Morze ...
 B - 1 Stolica Polski to ...
 C - 1 Polska to nasza ...
 D - 1 Nasza flaga narodowa jest biała ...
 E - 1 Dawna stolica Polski ...
 F - 1 Najdłuższa rzeka Polski to ...
 G - 1 Legendarny założyciel Krakowa to ...

HASŁO:

B-1	A-8	D-6	F-3	C-7	G-3

ZAGADKI

Jeden polny
 drugi szkolny
 Pierwszy pełen woni
 drugi głośno dzwoni

Kolorowy domeczek
 ma maleńki ganeczek
 Przez malutkie wrota -
 wnoszą ciężar ze złota

Jak swego druha witają dzieci,
 gdy wiosną z ciepłych krajów przyleci.
 A on je pyta: Czy jeszcze aby
 w pobliskim stawie mieszkają żaby ?

Jaki to miesiąc
 zamyka szkoły
 i daje dzieciom
 urlop wesoły ?

PRZYSŁOWIA

*Czego się młody nie nauczy,
 tego stary nie umie.*

*Raz powinąwszy nogę,
 trudno się poprawić.*

*Oko nic nie przewini,
 gdy się myśl nie przyczyni.*

*Ani przyjaźń bez prawdy,
 ani prawda bez przyjaźni być nie może.*

Miejska Biblioteka Publiczna Filia - Role

z a p r a s z a

poniedziałek,
 środa, — 12.00 - 17.00
 piątek

informacja telefoniczna: 874-29-87

Rozwiązania krzyżówki (hasło) i zagadek, na kartkach pocztowych wraz z naklejonym kuponem, prosimy przysyłać na adres Redakcji do 31. 05. 1999 r.
 Trzy nagrody książkowe ufundowała dla dzieci Miejska Biblioteka Publiczna.
 Nagrodę za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki z nr 4/99, której hasło brzmiało: "Dni Ziemi Suskiej" wylosowała p. Ewa Ogarek
 Nagroda do odebrania w Redakcji.

KOMUNIKAT KOŃCOWY
VI RAJDU ZIEMI SUSKIEJ
O PUCHAR BURMISTRZA MIASTA SUCHA BESKIDZKA
02.05.1998 r.

ORGANIZATORZY:

Urząd Miasta w Suchej Beskidzkiej
Komenda Powiatowa Policji w Suchej Beskidzkiej
ZHP Hufiec Ziemi Suskiej w Suchej Beskidzkiej
Miejski Ośrodek Kultury w Suchej Beskidzkiej
Rada Rejonowa LZS w Suchej Beskidzkiej
LOK Zarząd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej
GOPR Grupa Beskidzka w Suchej Beskidzkiej
Jednostka Rat. Gaś. Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej
Szkolny Związek Sportowy w Suchej Beskidzkiej
Miejsko-Kolejowy Klub Sportowy „Babia Góra” w Suchej
LKS „Technik” w Suchej Beskidzkiej

KIEROWNICTWO RAJDU:

Komandor Rajdu - mgr Franciszek Kowalówka
Sędzia Główny - mgr Witold Zajączek
Sędzia Techniczny - Józef Szklarczyk
Sędzia Startowy (Zamkowa) - mgr Zdzisław Najder
Sędzia Startowy (Park) - Stanisław Pochopień
Sekretarz - hm. Janina Gruszczyńska
Sekretarz - phm. Halina Ziomek
Kierownik Zabezpieczenia Tras - st. asp. szt. Józef Świętek

JURY RAJDU:

Przewodniczący - mgr Franciszek Kowalówka
Członkowie: - mgr Witold Zajączek
- Józef Szklarczyk
- mgr Zdzisław Najder

BIURO ZAWODÓW:

- mgr Genowefa Kotowicz
- mgr Adela Masiuk

SĘDZIOWIE:

- mgr Danuta Zajączek - Sekretarz Mety (Park)
- mgr Barbara Najder - Sekretarz Mety (Zamkowa)
- Przemysław Pochopień
- mgr Anna Pochopień
- mgr Zuzanna Chaja
- mgr Janina Kołacz
- Danuta Kołacz
- Marek Kotowicz
- mgr Witold Droński
- Stanisław Hajto
- mgr Maciej Sarlej
- mgr Janusz Maciejowski
- mgr Marek Bogacz

SPIKERZY RAJDU:

- mgr Teresa Kaliciak
- mgr Kazimierz Masiuk

ZABEZPIECZENIE MEDYCZNE:

- lek. med. Krystyna Szyngiera - Mrugacz
- pielęg. Anna Świętek
- pielęg. Krystyna Żmija
- Karetka Pogotowia ZOZ (lekarz, sanitariusz, kierowca)

ZABEZPIECZENIE TRAS:

Komenda Powiatowa Policji w Suchej Beskidzkiej
GOPR Grupa Beskidzka w Suchej Beskidzkiej
Straż Miejska w Suchej Beskidzkiej
Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Straży Pożarnej w Suchej B.

ZABEZPIECZENIE TECHNICZNE I OBSŁUGA:

hm. Helena Kowalówka - KH ZHP Sucha Beskidzka
phm. Konrad Kowalówka - j.w.
pwd. Edyta Legutko - j.w.
pwd. Piotr Głodniok - j.w.
pwd. Łukasz Mak - j.w.
pwd. Jarosław Pejas - j.w.
Łukasz Steczek - j.w.
Odrowąż Arkadiusz - j.w.
Artur Smolik - j.w.
mgr Wiesław Kwak - MOK
mgr Janusz Kociołek - MOK
Robert Stróżak -

W zabezpieczeniu uczestniczyło również 10 członków Środowiskowego Szerepu „Smocza Twierdza” działającego przy ZHP Hufiec Ziemi Suskiej.

FUNDATORZY PUCHARÓW I NAGRÓD:

- Urząd Miasta w Suchej Beskidzkiej
- Rada Rejonowa LZS w Suchej Beskidzkiej
- LOK Rejonowy Ośrodek Szkolenia w Suchej B.
- ZHP Komenda Hufca Ziemi Suskiej w Suchej B.
- Wytwórnia Wedlin „SAS” w Białce
- S.C. „KREZBUD” w Białce
- Piekarnia s.c. Mazur M. Wągiel S. W Suchej B.
- MKKS „Babia Góra” w Suchej B.
- LKS „Technik” w Suchej B.
- Wytwórnia Wód „Jasień” w Suchej B.

Wszystkim sponsorom i fundatorom nagród składamy najserdeczniejsze podziękowania.

cd. na str. 28

**ZIEMIA
SUSKA**

Pismo samorządu terytorialnego Suchej Beskidzkiej.

Wydawca: Rada Miejska w Suchej Beskidzkiej Redakcja: Wojciech Zak (red. nacz.),
Maria Lenart (sekretarz red.), Kazimierz Masłuk, Helena Małyśiak, Ewa Pochopień.
Adres red.: 34 200 Sucha Beskidzka ul. J. Piłsudskiego 23 (Miejska Bibl. Publ.) tel. 74 22 47

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Drukarnia SCAL

34-100 Wadowice, Tomice 145,
tel./fax (0-33) 873-71-59